

Bryssel, 5. joulukuuta 2025
(OR. en)

16521/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0059 (COD)

MIGR 464
JAI 1871
COMIX 437
RELEX 1642
CODEC 2047
CH
IS
LI
NO

ILMOITUS

Lähettiläjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 6917/1/25 REV 1; 6917/1/25 ADD 1; 6917/2/25 ADD 2

Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisen järjestelmän perustamisesta unionissa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY, neuvoston direktiivin 2001/40/EY ja neuvoston päätöksen 2004/191/EY kumoamisesta
– Yleisnäkemykset

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena edellä mainittua ehdotusta koskeva puheenjohtajavaltion kompromissiteksti 8.–9. joulukuuta 2025 kokoontuvan oikeus- ja sisäasioiden neuvoston valmistelemiseksi. Komission ehdotukseen tehdyt lisäykset on *lihavoitu ja kursivoitu* ja poistot on merkitty hakasulkein [...].

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

yhteisen järjestelmän perustamisesta unionissa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY, neuvoston direktiivin 2001/40/EY ja neuvoston päätöksen 2004/191/EY kumoamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 79 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

¹ EUVL C [...], [...], s. [...].

² EUVL C [...], [...], s. [...].

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Koska unioni muodostaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, sillä olisi oltava yhteinen toimintapolitiikka sellaisten kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi, joilla ei ole oikeutta oleskella unionissa. Tuloksellinen palauttamispolitiikka on muuttoliikkeen uskottavan hallintajärjestelmän keskeinen osatekijä.
- (2) Tällä asetuksella perustetaan[...] **jäsenvaltioissa laittomasti oleskelevien** kolmansien maiden kansalaisten palauttamista koskeva yhteinen järjestelmä,[...] joka perustuu yhteiseen palauttamismenettelyyn, **laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten velvoitteisiin, välineistöön tuloksellisen palauttamisen** hallinnointia varten, **mukaan lukien toimenpiteet paluun kannustamiseksi**, ja jäsenvaltioiden [...] väliseen yhteistyöhön.
- (3) Jotta voidaan edistää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/1351³ esitetyn kokonaisvaltaisen lähestymistavan toteuttamista, olisi otettava käyttöön yhteinen järjestelmä, jolla voidaan tuloksellisesti hallita laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamista. **Yhteisen** järjestelmän olisi perustuttava yhdennettyyn päätöksentekoon, jotta voidaan varmistaa unionin ja sen jäsenvaltioiden toimivaltansa puitteissa toteuttamien toimien ja toimenpiteiden yhtenäisyys ja vaikuttavuus.
- (4) Eurooppa-neuvosto on korostanut johdonmukaisesti, kuinka tärkeää on toteuttaa määrätietoisia toimia kaikilla tasoilla, jotta palauttamista Euroopan unionista voidaan helpottaa, lisätä ja nopeuttaa. Lokakuussa 2024 kokoontunut Eurooppa-neuvosto kehotti komissiota esittämään kiireellisesti uuden lainsäädäntöehdotuksen.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1351, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnasta, asetusten (EU) 2021/1147 ja (EU) 2021/1060 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 604/2013 kumoamisesta (EUVL L 222, 22.5.2024, s. 1).

- (5) Oikeus- ja sisäasioiden neuvoston 12 päivänä joulukuuta 2024 hyväksymissä lainsäädännön ja operatiivisen toiminnan eteenpäin viennin strategisissa suuntaviivoissa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella muistutetaan, että onnistunut palauttamispolitiikka on unionin kattavan ja uskottavan turvapaikka- ja muuttoliikejärjestelmän peruspilari. Tätä varten strategisissa suuntaviivoissa kehoitetaan laatimaan ja panemaan täytäntöön entistä määrätietoisempi ja kattavampi lähestymistapa palauttamiseen parantamalla oikeudellista kehystä kiireellisesti.
- (6) Jotta palauttamispolitiikka olisi tuloksellista, sen olisi oltava yhdenmukaista muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen kanssa ja myötävaikutettava sen eheyteen sekä edistettävä unioniin suuntautuvan laittoman maahanmuuton hallintaa ja [...] laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten luvattoman liikkumisen *estämistä* jäsenvaltioiden välillä [...] perusoikeuksia kunnioittaen [...].

- (7) Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat lisänneet pyrkimyksiään tehostaa palauttamispolitiikkaa. Näistä pyrkimyksistä huolimatta nykyinen oikeudellinen kehys, joka koostuu neuvoston direktiivistä 2001/40/EY⁴ ja direktiivistä 2008/115/EY⁵, ei enää vastaa unionin muuttoliikepolitiikan tarpeita ***eikä lainsäädännöllistä ja operatiivista tarvetta varmistaa tuloksellinen palauttaminen***. Sen jälkeen, kun direktiivi 2008/115/EY hyväksyttiin vuonna 2008, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue sekä unionin muuttoliikepolitiikka ovat muuttuneet huomattavasti. Muuttoliikettä koskeva EU:n lainsäädäntö on siirtynyt vähimmäisvaatimukset sisältävästä lainsäädännöstä kohti jäsenvaltioiden käytäntöjen lähentämistä. Komissio pyrki uudistamaan palauttamissääntöjä vuonna 2018 antamalla ehdotuksen palauttamisdirektiivin⁶ uudelleenlaatimisesta. Lisäksi komissio on pyrkinyt tukemaan jäsenvaltioita direktiivin 2008/115/EY joustomahdollisuuksien käytössä suositusten (EU) 2017/2338⁷ ja (EU) 2023/682⁸ avulla. Nykyisen oikeudellisen kehyksen rajat ovat kuitenkin tulleet vastaan.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1351, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnasta, asetusten (EU) 2021/1147 ja (EU) 2021/1060 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 604/2013 kumoamisesta (EUVL L 222, 22.5.2024, s. 1).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

⁶ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (uudelleenlaadittu teksti), Bryssel 12.9.2018. (COM(2018) 634 final, 2018/0329 (COD)).

⁷ Komission suositus (EU) 2017/2338, annettu 16 päivänä marraskuuta 2017, palauttamistoimenpiteitä varten laaditusta jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten käyttöön tarkoitettua yhteisestä ”palauttamiskäsikirjasta” (EUVL L 339, 19.12.2017, s. 83, ELI <http://data.europa.eu/eli/reco/2017/2338/oj>).

⁸ Komission suositus (EU) 2023/682, annettu 16 päivänä maaliskuuta 2023, palauttamispäätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta ja palauttamisten nopeuttamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY täytäntöönpanon yhteydessä, C/2023/1763. (EUVL L 86, 24.3.2023, s. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/682/oj>).

- (8) Sen varmistamiseksi, että kolmansien maiden kansalaiset, jotka eivät täytä tai eivät enää täytä jäsenvaltioiden alueelle tulon taikka siellä oleskelun tai asumisen edellytyksiä, palautetaan inhimillisellä tavalla sekä perusoikeuksia ja kansainvälistä oikeutta kaikilta osin kunnioittaen, olisi luotava tiukka [...] yhteinen palauttamismenettely. Asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle ja toimivaltaisille viranomaisille olisi luotava varmuutta kaikissa jäsenvaltioissa sovellettavien selkeiden ja läpinäkyvien sääntöjen avulla. On tärkeää yksinkertaistaa, helpottaa ja nopeuttaa palauttamismenettelyjä sekä varmistaa, ettei **esimerkiksi** luvaton liikkuminen muihin jäsenvaltioihin estä palauttamista.
- (9) Tämän asetuksen mukaisten sääntöjen soveltamisen ei tulisi vaikuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1348⁹ mukaisiin kansainvälisen suojelun piiriin pääsemistä koskeviin sääntöihin. Tämän asetuksen sääntöjä täydennetään tarvittaessa erityissäännöillä, joilla kielteiset turvapaikkapäätökset kytketään palauttamispäätöksiin ja jotka sisältyvät palauttamispäätösten tekemisen ja oikeussuojakeinojen osalta asetukseen (EU) 2024/1348, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/1349¹⁰ säädetyllä rajalla tapahtuvalla palauttamismenettelyllä.
- (9 a) ***Mitään tässä asetuksessa ei olisi tulkittava siten, että se vaikuttaa jäsenvaltioiden kansalliseen rikoslainsäädäntöön ja etenkin rikostuomioistuinten oikeudellisten päätösten täytäntöönpanoon.***

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1348, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin 2013/32/EU kumoamisesta (EUVL L, **2024/1348** [...], 22.5.2024, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1349, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, rajalla tapahtuvasta palauttamismenettelystä ja asetuksen (EU) 2021/1148 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>).

- (10) Tässä asetuksessa kunnioitetaan kolmansien maiden kansalaisten perusoikeuksia ja noudatetaan periaatteita, jotka tunnustetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', sekä pakolaisten oikeusasemaa koskevassa 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyssä Geneven yleissopimuksessa, sellaisena kuin se on täydennettyä 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla, jäljempänä 'Geneven yleissopimus'. Asetusta olisi sovellettava perusoikeuskirjan, unionin oikeuden yleisten periaatteiden ja asiaa koskevan kansainvälisen oikeuden mukaisesti.
- (11) [...] Olisi noudatettava palauttamiskiellon periaatetta ja perusoikeuskirjan 19 artiklassa määrättyä joukkokarkotusten kieltoa. Ketään ei saa palauttaa, karkottaa tai luovuttaa sellaiseen kolmanteen maahan, jossa häntä vakavasti uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus tai muu epäinhimillinen tai halventava rangaistus tai kohtelu.
- (12) Jäsenvaltio, jonka alueella laittomasti oleskeleva kolmannen maan kansalainen havaitaan, on vastuussa hänen palauttamisensa varmistamisesta. Kun laitton oleskelu havaitaan, jäsenvaltioiden olisi nopeasti tunnistettava *palautettava* kolmannen maan kansalainen ja selvitettävä mahdolliset turvallisuusriskit tekemällä hakuja asiaan liittyvissä unionin ja kansallisissa tietokannoissa *siten, etteivät ne toista aiemmissä menettelyissä tai prosesseissa jo tehtyjä tarkastuksia*. [...]
- (12 a) Jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla toimivaltaiseksi nimeämän tuomioistuimen olisi oltava vastuussa oikeussuojakeinoista, joilla haetaan muutosta palauttamispäätökseen, maahantulokieltoon ja maastapoistamispäätökseen. Palauttamiskiellon periaatteesta johtuvien vaatimusten noudattaminen olisi tarkistettava, jos tuomioistuimen, joka on kansallisen lainsäädännön nojalla nimetty toimivaltaiseksi palauttamispäätöstä tai maastapoistamispäätöstä koskevassa muutoksenhaussa, tietoon saatetut asiakirja-aineistoon kuuluvat seikat, sellaisina kuin ne ovat kontradiktorisen menettelyn päättyessä täydennettyinä tai selvennettyinä, viittaavat siihen, että palauttamiskiellon periaate saattaa vaarantua.*

- (12 b) *Vapaaehtoista paluuta varten myönnetyn ajan peruuttamisen tai kumoamisen ei olisi vaikutettava palauttamispäätöksessä vahvistettuun velvollisuuteen poistua jäsenvaltioiden alueelta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perusoikeuskirjan 47 artiklassa määrättyä tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevaa oikeutta, jolla varmistetaan, että kolmannen maan kansalainen voi riitauttaa vapaaehtoista paluuta varten palauttamispäätöksessä myönnetyn ajan tai sen puuttumisen kyseisestä päätöksestä.*
- (13) *Jos kyseessä on maastapoistaminen, kansallisen lainsäädännön nojalla toimivaltaisiksi nimettyjen[...] viranomaisten olisi varmistettava palauttamiskiellon periaatteen noudattaminen yksilöllisen arvioinnin perusteella ottaen huomioon kaikki merkitykselliset olosuhteet. Asianomaisen kolmannen maan kansalaisen olisi toimitettava mahdollisimman nopeasti todisteita henkilökohtaisista olosuhteistaan. Olisi oltava mahdollista tukeutua menettelyn aiemmissa vaiheissa tai muissa aiemmissä menettelyissä tehtyyn kaikkien merkityksellisten olosuhteiden [...] arviointiin. **Kaikki merkitykselliset** olosuhteiden muutokset ja mahdolliset riskin osoittavat uudet seikat olisi tutkittava, **edellyttäen että ne ovat perusteltuja ja että kolmannen maan kansalaisen ei katsota esittäneen niitä ainoastaan maastapoistamisen viivyttämiseksi tai estämiseksi.***
- (13 a) *Jäsenvaltio voi ohjata asianomaisen kolmannen maan kansalaisen, joka ilmoittaa, että maastapoistaminen loukkaisi palauttamiskiellon periaatetta, asianmukaiseen menettelyyn, myös turvapaikkamenettelyyn viitaten kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin 2013/32/EU kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2024/1348. Jäsenvaltio voi ohjata kolmannen maan kansalaisen asianmukaiseen menettelyyn myös silloin, kun sen kansallisen lainsäädännön nojalla toimivaltaisiksi nimetyt viranomaiset saavat tietoonsa asiaankuuluvia seikkoja, joiden mukaan maastapoistaminen rikkoisi palauttamiskiellon periaatetta.*

- (14) Jäsenvaltioiden on voitava tehdä yhteistyötä joustavammin muun muassa uusien kahdenvälisen sopimusten tai järjestelyjen mukaisesti sekä kohdennetummin, jotta voidaan [...] *edistää tuloksellista palauttamista kolmansiin maihin.*
- (15) Kun on todettu, että kolmannen maan kansalainen ei täytä tai ei enää täytä jäsenvaltioiden alueelle tulon, siellä oleskelun tai asumisen edellytyksiä, palauttamispäätös olisi tehtävä nopeasti yksilöllisen arvioinnin perusteella ottaen huomioon kaikki *merkitykselliset* tosiseikat ja olosuhteet. *Palauttamispäätöksessä olisi mainittava kolmannen maan kansalaisen velvoite poistua jäsenvaltioiden alueelta. Palauttamispäätöksessä ei olisi edellytettävä paluumaan määrittämistä. Paluun olisi määritettävä viimeistään ennen maastapoistamista, ja se voidaan määrittää joko palauttamispäätöksessä tai missä tahansa muussa palauttamispäätöksestä erillisessä päätöksessä, jossa määrätään maastapoistamisesta. Jos on havaittu palauttamiskiellon periaatteen loukkaamisen vaara, palauttamispäätöksen tekemistä ei olisi estettävä mutta maastapoistamista olisi lykättävä.*
- (15 a) *Minkään tässä asetuksessa ei olisi estettävä jäsenvaltioita säättämistä kansallisessa lainsäädännössään muista perusteista tiettyjen ryhmien maastapoistamisen lykkäämiselle.*
- (15 b) *Ensisijainen vastuu jäsenvaltioiden alueelta poistumisesta palauttamispäätöksen mukaisesti olisi oltava sillä kolmannen maan kansalaisella, jolla on velvollisuus poistua maasta.*
- (16) On tarpeen varmistaa, että jäsenvaltion tekemän palauttamispäätöksen olennaiset tiedot tallennetaan tietyssä muodossa eurooppalaisena palauttamismääräyksenä ja asetetaan saataville Schengenin tietojärjestelmään yhdessä palauttamista koskevan kuulutuksen kanssa tai kahdenvälisellä tiedonvaihdolla toisen jäsenvaltion kanssa. Jos kolmannen maan kansalainen siirtyy luvattomasti toiseen jäsenvaltioon, eurooppalaisen palauttamismääräyksen olisi tuettava toisen jäsenvaltion tekemien *täytäntöönpanokelpoisten* palauttamispäätösten *tai maastapoistamispäätösten* tunnustamista ja täytäntöönpanoa.

(17) [...]

(18) Jos jäsenvaltion alueella oleskelevasta kolmannen maan kansalaisesta on tehty täytäntöönpanokelpoinen palauttamispäätös toisessa jäsenvaltiossa, [...] palauttamispäätösten tunnustamisella ja täytäntöönpanolla olisi helpotettava ja nopeutettava palauttamisprosessia jäsenvaltioiden välisen tiiviimmän yhteistyön ja keskinäisen luottamuksen pohjalta. **Tällainen tunnustaminen ja täytäntöönpano** voivat [...] myös osaltaan ehkäistä laitonta muuttoliikettä ja luvatonta edelleen liikkumista unionissa sekä vähentää palauttamisprosessin viivästyksiä. Oikeussuojakeinoja palauttamispäätöstä vastaan olisi käytettävä **ainoastaan** päätöksen tehneessä jäsenvaltiossa.

(18 a) Palauttamispäätöksen tai maastapoistamispäätöksen tunnustamisen 7 artiklan 7 kohdassa tarkoitetussa eurooppalaisessa palauttamismääräyksessä saatavilla olevien tietojen perusteella ei olisi merkittävä päätöstä tai toimenpidettä. Palauttamispäätöksen tai maastapoistamispäätöksen tunnustamatta jättämisen ei olisi merkittävä päätöstä tai toimenpidettä.

- (18 b) Jos jäsenvaltio harkitsee päätöksen tehneen jäsenvaltion tekemän täytäntöönpanokelpoisen palauttamispäätöksen tai maastapoistamispäätöksen tunnustamista ja täytäntöönpanoa, se voi käyttää seuraavia ohjaavia periaatteita apuna tunnistaakseen tilanteet, joissa vastavuoroista tunnustamista ei olisi sovellettava ja joissa olisi sen sijaan tehtävä kansallinen palauttamispäätös. Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi seuraavat: täytäntöönpano on täytäntöönpanevan jäsenvaltion oikeusjärjestyksen vastaista, myös siltä osin kuin on kyse tiettyjen kolmansien maiden kansalaisten ryhmien, kuten ilman huoltajaa olevien alaikäisten ja ihmiskaupan uhrien, joille kansallisessa lainsäädännössä säädetään korkeampi suojelun taso, palauttamisesta; on nopeampaa antaa uusi palauttamispäätös; eurooppalaisessa palauttamismääräyksessä olevat tiedot ovat puutteellisia; asianomainen kolmannen maan kansalainen on hakenut muutosta palauttamispäätökseen päätöksen tehneessä jäsenvaltiossa; asianomainen kolmannen maan kansalainen on määrää poistaa maasta muuhun kolmanteen maahan kuin siihen, joka mainitaan päätöksen tehneen jäsenvaltion palauttamispäätöksessä tai maastapoistamispäätöksessä, tai palauttamispäätöksessä ei mainita paluumaata.*
- (18 c) Valmistellakseen pakollisen vastavuoroisen tunnustamisen käyttöönottoa komission ja asiaankuuluvien EU:n virastojen, kuten eu-LISAn, olisi tarvittaessa tuettava jäsenvaltioita, myös määrittämällä ne järjestelyt ja mukautukset, jotka ovat tarpeen eurooppalaisen palauttamismääräyksen automaattisen käsittelyn varmistamiseksi.*
- (19) Viimeistään 7 artiklan 8 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen hyväksymiseen mennessä jäsenvaltioiden ja komission ja asiaankuuluvien EU:n virastojen, kuten eu-LISAn, olisi [...] ryhdyttävä ottamaan käyttöön oikeudellisia ja teknisiä järjestelyjä sen varmistamiseksi, että eurooppalainen palauttamismääräys voidaan asettaa saataville Schengenin tietojärjestelmässä. [...]*

- (19 a) *Kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamisen alkamisesta komission olisi arvioitava vastavuoroisen tunnustamisen täytäntöönpanoa erityisesti seuraavien seikkojen osalta: ovatko jäsenvaltiot ottaneet käyttöön oikeudelliset ja tekniset järjestelyt, joilla eurooppalainen palauttamismääräys asetetaan saataville Schengenin tietojärjestelmässä 7 artiklan 7 kohdan mukaisesti, ja ovatko nämä järjestelyt tehokkaita; ovatko jäsenvaltiot ottaneet käyttöön oikeudelliset ja tekniset järjestelyt, joilla varmistetaan eurooppalaisen palauttamismääräyksen automaattinen käsittely 7 artiklan 9 kohdan mukaisesti; palautuspäätösten ja maastapoistamispäätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon tuloksellisuus; näistä johtuva rasite kansallisille oikeus- ja hallintojärjestelmille sekä asiaankuuluvien koulutus- ja pilottihankkeiden tulokset.*
- (19 b) *Komission olisi 9 artiklan 10 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella esitettävä tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia, myös mahdollisia kohdennettuja muutoksia tuloksellisen palauttamisen varmistamiseksi, jotta voidaan ottaa käyttöön toisen jäsenvaltion tekemien täytäntöönpanokelpoisten palauttamispäätösten ja maastapoistamispäätösten pakollinen tunnustaminen ja täytäntöönpano. Jos komissio ei esitä ehdotusta, sen olisi perusteltava tämä.*
- (20) Kansallisten palauttamistoimenpiteiden vaikutuksille olisi edelleen annettava unionin laajuinen ulottuvuus ottamalla käyttöön maahantulokielto, jolla kielletään tulo kaikkien jäsenvaltioiden alueelle ja oleskelu siellä. Maahantulokiellon pituutta määritettäessä olisi otettava asianmukaisesti huomioon kaikki yksittäistapauksen merkitykselliset olosuhteet, eikä se saisi pääsääntöisesti ylittää [...] **kahtakymmentä** vuotta. Kun laittomasti oleskeleva kolmannen maan kansalainen havaitaan ulkorajoilla maastalähtötarkastuksissa, voi olla aiheellista määrätä maahantulokielto uuden maahantulon estämiseksi tulevaisuudessa ja sen myötä laittoman maahanmuuton riskin vähentämiseksi, **kuitenkin siten, ettei estetä kolmannen maan kansalaisen nopeaa poistumista.**

- (21) *Kolmansien maiden kansalaiset, jotka eivät ole noudattaneet velvoitetta poistua tai joille ei ole myönnetty aikaa vapaaehtoista paluuta varten, voidaan poistaa maasta pakkokeinoin.* Maastapoistamista koskevilla tiukennetuilla säännöillä pyritään varmistamaan suora ja välitön seuraus siinä tapauksessa, että kolmannen maan kansalainen ei noudata *määräaikaa*, johon mennessä hänen on *viimeistään* poistuttava, ja estämään luvaton edelleen liikkuminen ja turvallisuusriskit. *Jos ei ole syytä olettaa, että vapaaehtoinen paluu vaarantaisi palauttamismenettelyn tavoitteiden saavuttamisen, yhteistyötä tekevien kolmansien maiden kansalaisten palauttaminen voi edelleen tapahtua ensisijaisesti vapaaehtoisen paluun muodossa.* Pakkokeinojen käytössä olisi noudatettava oikeasuhteisuuden ja vaikuttavuuden periaatteita suhteessa käytettyihin keinoihin ja tavoiteltuihin päämääriin.
- (21 a) *Koska tätä asetusta sovelletaan ainoastaan unionissa laittomasti oleskeleviin kolmansien maiden kansalaisiin, se ei vaikuta paluuta ja uudelleenkotoutumista koskevaan neuvontaan eikä muihin ohjelmiin, joilla tuetaan unionissa laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten vapaaehtoista paluuta ja uudelleenkotoutumista.*
- (22) On tarpeen laatia yhteiset säännöt sen varmistamiseksi, että *laittomasti oleskelevat* turvallisuusriskejä aiheuttavat kolmansien maiden kansalaiset [...] tunnistetaan tehokkaasti ja palautetaan nopeasti. On varmistettava, että turvallisuusriskejä aiheuttavien kolmansien maiden kansalaisten tunnistamiseksi ja heistä ilmoittamiseksi tehdään asiaankuuluvat tarkastukset, mukaan lukien käyttämällä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/1356¹¹ säädettyä seulontamenettelyä. *Yleisenä* sääntönä olisi oltava turvallisuusriskejä aiheuttavien kolmansien maiden kansalaisten maastapoistaminen, ja yleisistä säännöistä olisi voitava poiketa, jotta voidaan määrätä pidemmistä *tai toistaiseksi voimassa olevista* maahantulokielloista ja pidemmistä säilöönottoajoista sekä poiketa erityisten säilöönottoyksikköjen käytöstä, jotta [...] *jäsenvaltioiden* turvallisuutta uhkaavat henkilöt voidaan poistaa maasta nopeasti.

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2024/1356, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kolmansien maiden kansalaisia ulkorajoilla koskevan seulonnan käyttöönotosta ja asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/817 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

- (23) Uusiin sääntöihin olisi sisällyttävä lisävälineitä, joilla laajennetaan jäsenvaltioiden mahdollisuuksia varmistaa palautukset kolmansiin maihin. Jotta jäsenvaltioilla olisi enemmän palauttamista koskevia vaihtoehtoja, kolmansien maiden kanssa olisi voitava tehdä erityisiä sopimuksia tai järjestelyjä edellyttäen, että kyseinen kolmas maa noudattaa kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja ja, **jos kyseessä on maastapoistaminen**, palauttamiskiellon periaatetta. **Kolmannen maan alueen tiettyihin osiin tai yksilöitävissä oleviin henkilöryhmiin liittyvät puutteet eivät saisi estää tällaisen sopimuksen tai järjestelyn tekemistä, edellyttäen että käytössä on riittävät takeet, joilla varmistetaan niiden kolmansien maiden kansalaisten oikeuksien täysimääräinen kunnioittaminen, joita tällainen sopimus tai järjestely koskee.** Sopimuksessa tai järjestelyssä olisi erityisesti määritettävä [...] **palauttamiseen sovellettavat menettelyt**, maassa oleskelun edellytykset, **kolmannen maan velvoitteet ja sopimuksen tai järjestelyn** noudattamatta jättämisen [...] seuraukset. **Jos sopimukseen tai järjestelyyn liittyy kolmannesta maasta tapahtuva edelleen palauttaminen, kyseisessä sopimuksessa tai järjestelyssä olisi lisäksi esitettävä seuraukset siinä tapauksessa, että edelleen palauttaminen ei ole mahdollista, jäsenvaltion tai EU:n ja kolmannen maan velvoitteet**, [...] kolmannen maan tilanteeseen kielteisesti vaikuttavien merkittävien muutosten **seuraukset** sekä riippumaton valvontaelin tai -mekanismi sopimuksen tai järjestelyn täytäntöönpanon arvioimiseksi. Tällaisella sopimuksella tai järjestelyllä sovelletaan unionin oikeutta perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

- (23 a) *Sen varmistamiseksi, että asianomaisten jäsenvaltioiden ulkorajojen valvontaan ja sisäiseen turvallisuuteen liittyviä oikeutettuja etuja suojellaan riittävästi olosuhteissa, joissa jäsenvaltio neuvottelee tämän asetuksen soveltamiseksi sopimuksesta tai järjestelystä jonkin unionin naapurina olevan kolmannen maan kanssa, niille jäsenvaltioille, joilla on yhteinen raja kyseisen kolmannen maan kanssa, olisi ilmoitettava näistä neuvotteluista hyvissä ajoin ennen sopimuksen tai järjestelyn tekemistä noudattaen täysimääräisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdassa vahvistettua vilpittömän yhteistyön periaatetta. Kun jäsenvaltiot tekevät sopimuksia tai järjestelyjä kolmansien maiden kanssa, ne olisi velvoitettava ilmoittamaan komissiolle ja muille jäsenvaltioille tällaisista sopimuksista tai järjestelyistä ennen niiden väliaikaista soveltamista tai voimaantuloa sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi. Jotta voidaan lisäksi välttää unionin oikeuden mahdollinen noudattamatta jättäminen ja lisätä edelleen läpinäkyvyyttä, jäsenvaltioiden olisi voitava tiedottaa vapaaehtoisesti komissiolle ja muille jäsenvaltioille tässä asetuksessa sallituista sopimuksista tai järjestelyistä kolmannen maan kanssa käytävien neuvottelujen edistymisestä ennen kuin osapuolet ovat päässeet lopulliseen yhteisymmärrykseen, myös saadakseen komissiolta arvion neuvoteltavana olevan suunnitellun sopimuksen tai järjestelyn yhteensopivuudesta unionin oikeuden kanssa.*
- (24) Toimiva Schengen-alue ilman sisärajoja perustuu siihen, että jäsenvaltiot soveltavat asiaankuuluvaa säännöstöä tosiasiallisesti ja tehokkaasti. Neuvoston asetuksella (EU) 2022/922 perustetaan arviointi- ja valvontamekanismi, jolla varmistetaan Schengenin säännöstön soveltaminen [...], myös siltä osin kuin on kyse ilman oleskeluoikeutta olevien kolmansien maiden kansalaisten tuloksellisesta palauttamisesta [...].

- (25) Jäsenvaltioiden olisi palauttamismenettelyjä soveltaessaan otettava ensisijaisesti huomioon lapsen etu perusoikeuskirjan 24 artiklan ja lapsen oikeuksista vuonna 1989 tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi lapsen yksilöllistä etua arvioidessaan otettava asianmukaisesti huomioon erityisesti alaikäisen hyvinvointi ja sosiaalinen kehitys lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, turvallisuusnäkökohdat sekä alaikäisen näkemykset hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti, mukaan lukien hänen taustansa. Ilman huoltajaa [...] olevilla **alaikäisillä** olisi oltava edustaja ohjaamassa heitä palauttamisprosessin kaikissa vaiheissa.
- (26) Jos on syytä epäillä, onko kolmannen maan kansalainen alaikäinen, [...] **voidaan** tehdä **kansallisen lainsäädännön mukainen** iän arviointi. **Jäsenvaltiot voivat hyödyntää aiemmissa menettelyissä suoritettuja iän arviointeja.** Muuttoliikkeen hallinnan yhtenäisyyden varmistamiseksi unionissa [...] **voidaan** noudattaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/1348¹² säädettyä menettelyä. [...]

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2024/1348, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin 2013/32/EU kumoamisesta (EUVL L 222, 22.5.2024, s. 1).

- (27) Palauttamismenettelyn tuloksellisuuden lisäämiseksi kolmansien maiden kansalaisille olisi vahvistettava selkeät [...] **velvoitteet**. Kolmansien maiden kansalaisilla **olisi oltava velvollisuus poistua jäsenvaltioiden alueelta ja** tehdä yhteistyötä viranomaisten kanssa [...] **koko** palauttamismenettelyn ajan. Kolmansien maiden kansalaisten olisi pysyteltävä **toimivaltaisten viranomaisten käytettävissä ja tavoitettavissa ja annettava kaikki palauttamisen valmistelun ja toteuttamisen kannalta oleelliset tiedot. Tästä seuraa, että ensisijainen vastuu henkilöllisyyden osoittamisesta ja** paluuseen tarvittavien **matkustusasiakirjojen hankkimisesta ja toimittamisesta olisi oltava kolmannen maiden kansalaisella.** Ellei **maastapoistumis- ja yhteistyövelvoitteita** noudateta, olisi määrättävä tehokkaita ja oikeasuhteisia seurauksia **ja toimivaltaisten viranomaisten olisi toteutettava paluun varmistamiseksi asianmukaiset toimenpiteet, myös tutkintatoimenpiteet. Kolmansien maiden kansalaisia, joita ei voida poistaa maasta muun muassa palauttamiskiellon periaatteen vuoksi tai siksi, etteivät he tee yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa, ei olisi vapautettava yleisten velvoitteiden noudattamisesta, mukaan lukien velvollisuus pysyä tietyllä alueella, asua tietyssä osoitteessa ja ilmoittautua viranomaisille. Seurauksiin olisi kuuluttava** esimerkiksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti myönnettyjen etuuksien ja avustusten supistaminen [...] **tai** matkustusasiakirjojen takavarikointi [...].
- (27 a) **Näiden säännösten soveltamisalaan eivät kuulu velvoitteet ja toimenpiteet, jotka eivät liity palauttamiseen. Tältä osin 21 artikla ja sitä seuraavat artiklat eivät vaikuta sosiaalietuuksiin kohdistuvia vaikutuksia koskeviin kansallisen oikeuden säännöksiin.**
- (28) Tämän asetuksen ei tulisi vaikuttaa jäsenvaltioiden mahdollisuuteen määrätä tarvittaessa kansallisen rikoslainsäädännön mukaisia rikosoikeudellisia seuraamuksia, **mukaan lukien vankeusrangaistus,** tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluville kolmansien maiden kansalaisille.

- (29) Olisi säädettävä palauttamiseen liittyviä päätöksiä vastaan käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista, joilla taataan se, että asianomaisten henkilöiden [...] ***oikeudet*** suojataan tehokkaasti. [...] Tarvittavaa oikeusapua olisi tarjottava pyynnöstä tapauksissa, jotka koskevat muutoksenhakua tai uudelleen käsittelyä [...] ***tuomioistuimessa, sanotun kuitenkin vaikuttamatta oikeuteen rajoittaa mahdollisuutta saada oikeusapua ja oikeudellista edustusta.***
- (29 a) ***Tuomioistuimen käsite on unionin lainsäädännössä säännelty käsite, sellaisena kuin Euroopan unionin tuomioistuin sitä tulkitsee. Käsitteellä voidaan muun muassa tarkoittaa vain viranomaista, joka on ulkopuolinen siihen viranomaiseen nähden, joka on tehnyt päätöksen, johon on haettu muutosta. Kyseisen viranomaisen olisi suoritettava lainkäyttötehtäviä. Tässä yhteydessä ei ole ratkaisevaa, onko kyseinen viranomainen tunnustettu tuomioistuimeksi kansallisen lainsäädännön nojalla. Tämä asetus ei saisi vaikuttaa toimivaltaan, jota jäsenvaltioilla on kansallisen tuomioistuinjärjestelmänsä järjestämisen ja muutoksenhakuelinten lukumäärän määrittämisen suhteen. Jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään mahdollisuudesta hakea muutosta ensimmäistä tai myöhempää muutoksenhakua koskevaan päätökseen, tällaiseen muutoksenhakuun liittyvää menettelyä ja lykkävää vaikutusta olisi säänneltävä kansallisella lainsäädännöllä unionin oikeuden ja kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti.***
- (30) Jotta voidaan parantaa palauttamismenettelyjen tuloksellisuutta ja varmistaa samalla, että oikeutta tehokkaihin oikeussuojakeinoihin kunnioitetaan perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisesti, palauttamiseen liittyviä päätöksiä koskevat muutoksenhaut olisi niin pitkälti kuin mahdollista riitautettava vain yhdessä oikeusasteessa. Muutoksenhakuun ja [...] ***päätösten täytäntöönpanon lykkäämiseen*** liittyvien tämän asetuksen säännösten olisi oltava perusoikeuskirjan 47 artiklassa vahvistetun tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevan oikeuden mukaiset.

- (31) Jäsenvaltioiden olisi saatava käyttöönsä tarvittavat välineet [...], **joilla voidaan varmistaa nopea ja tuloksellinen palauttaminen, mukaan lukien noudattamatta jättämisen seurauksena toteutettavat toimenpiteet ja kannustimet maastapoistumis- ja yhteistyövelvoitteen noudattamiseksi sekä toimenpiteet** pakenemisen vaaran [...] ehkäisemiseksi. Yhteisillä säännöillä olisi sujuvoitettava **yhteistyövelvoitteen mukaisia vaatimuksia ja pakenemisen vaaran määrittämisperusteita rajoittamatta kuitenkaan jäsenvaltioiden oikeutta säätää kansallisessa lainsäädännössään lisätoimenpiteistä ja -perusteista. Tällaisilla säännöillä olisi myös varmistettava, että** [...] jäsenvaltioissa **sovelletaan säilöönottoa ja** säilöönoton vaihtoehtoja, jotta palauttamisprosessia voidaan hallita tehokkaasti.
- (32) Säilöönotosta olisi voitava määrätä palauttamisen [...] **toteuttamiseksi, myös** palauttamisen valmistelemiseksi, sekä **takaisinottamiseksi ja [...] maastapoistamisen toteuttamiseksi** edellyttäen, että se on oikeasuhteista ja välttämätöntä kunkin tapauksen yksilöllisen arvioinnin perusteella [...]. Viranomaisten olisi noudatettava asianmukaista huolellisuutta, säilöönotto olisi pidettävä mahdollisimman lyhytkestoisena ja sen pituuden **olisi yksittäisessä jäsenvaltiossa oltava yleensä** [...] enintään 24 kuukautta. **Tapauksissa, joissa henkilö pakenee toiseen jäsenvaltioon, säilöönoton enimmäiskesto laskettaessa ei oteta huomioon aiempia säilöönottajaksoja. Säilöönoton enimmäiskesto laskettaessa ei olisi otettava huomioon muiden asetusten tai direktiivien mukaisia säilöönottoaikoja. Säilöönoton aikana olisi vastattava haavoittuvuuden arvioinnissa havaittuihin erityistarpeisiin.** Jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään alaikäisten säilöönotosta, lapsen etu olisi otettava huomioon ensisijaisesti. Muita säilöönottoa lievempiä vaihtoehtoisia toimenpiteitä olisi käytettävä silloin, kun niitä voidaan tuloksellisesti käyttää laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa.

- (32 a) *Kun säilöönottoa on jatkettu 24 kuukauden ajan, asianomaisella jäsenvaltiolla olisi oltava tietyissä olosuhteissa mahdollisuus jatkaa kolmannen maan kansalaisen säilöönottoa uusiksi enintään kuuden kuukauden ajanjaksoiksi, jos on olemassa pakenemisen vaara ja jos uusien merkittävien tietojen perusteella on ilmennyt kohtuullinen mahdollisuus maastapoistamiseen. Säilöönotosta olisi määrättävä tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatetta noudattaen, ja sen olisi oltava mahdollisimman lyhytkestoinen.*
- (33) Turvallisuusriskin aiheuttavien kolmansien maiden kansalaisten palauttaminen edellyttää täsmällisiä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia. Tällaiset kolmansien maiden kansalaiset olisi sen vuoksi voitava ottaa säilöön **24:ää kuukautta** pidemmäksi ajaksi, mutta tällaisen säilöönoton on oltava suhteellisuusperiaatteen mukaista.
- (34) Säilöönotettuja kolmansien maiden kansalaisia olisi kohdeltava inhimillisellä ja ihmisarvoisella tavalla kunnioittaen heidän perusoikeuksiaan sekä noudattaen kansainvälistä ja kansallista oikeutta [...]. Säilöönoton olisi pääsääntöisesti tapahduttava erityisissä säilöönottoyksiköissä tai muiden laitosten tätä varten tarkoitetuissa osastoissa. Jos jäsenvaltio ei voi tarjota tällaisia tiloja ***tai jos se katsoo, että kolmannen maan kansalaista jouduttaisiin kuljettamaan suhteettoman kauas palauttamispäätöksen täytäntöönpanon kannalta***, voidaan turvautua vankilamajoitukseen, mutta kolmansien maiden kansalaiset olisi pidettävä erillään vangeista.
- (35) Tässä asetuksessa säädetyt säilöönoton perusteet eivät vaikuta muihin säilöönoton perusteisiin, mukaan lukien rikosoikeudenkäynteihin liittyvät säilöönottoperusteet, joita sovelletaan kansallisen lainsäädännön nojalla [...].

- (36) Valtioiden suvereniteetin ja kansainvälisen yhteistyön peruseriaatteisiin kuuluu jokaisen valtion velvollisuus ottaa takaisin omat kansalaisensa. Valtioiden velvollisuutta ottaa takaisin omat kansalaisensa pidetään kansainvälisen tapaoikeuden periaatteena [...], **siitä määrätään kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteessä IX olevassa 5 luvussa ja se on vahvistettu Samoan sopimuksessa. Tuloksellinen palauttaminen on mahdollista ainoastaan, jos valtiot noudattavat velvollisuuttaan ottaa takaisin omat kansalaisensa. Tästä syystä jäsenvaltiot ovat riippuvaisia kolmansien maiden yhteistyöstä voidakseen toteuttaa tuloksellisia palautuksia. EU ja jäsenvaltiot hyödyntävät tarvittaessa nykyisiä välineitä, kuten asetuksen (EU) N:o 810/2009 25 a artiklaa ja Frontexin tukea, tehostaakseen kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä.**
- (37) Kolmansien maiden kansalaisten palauttamisen helpottamisessa ratkaisevan tärkeässä asemassa on jäsenvaltioiden välinen [...] koordinoitu takaisinottoa koskeva toimintamalli. Palauttamista koskevan yhteisen toimintamallin tehokkuutta saattavat heikentää täytäntöönpanokelpoisten palauttamispäätösten riittämättömät jatkotoimet. Täytäntöönpanokelpoisten palauttamispäätösten jatkotoimena olisi toteutettava järjestelmällisesti kaikki tarvittavat toimenpiteet palauttamisen toteuttamiseksi, mukaan lukien **tarvittaessa** takaisinottopyyntöjen esittäminen kolmansien maiden viranomaisille tapauksissa, joissa kansalaisuudesta ei ole varmuutta tai on saatava matkustusasiakirja.
- (38) [...]

(39) Palauttamismenettelyjen tuloksellisuus perustuu tehokkaaseen hallinnolliseen yhteistyöhön ja tietojenvaihtoon jäsenvaltioiden välillä. Tietojenvaihdon, mukaan lukien kolmansien maiden kansalaisten henkilöllisyyttä ja kansalaisuutta, matkustusasiakirjoja ja muita merkityksellisiä tietoja koskevien tietojen jakaminen, olisi perustuttava selkeisiin sääntöihin, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1860¹³ vahvistetut säännöt. Näissä säännöissä olisi noudatettava tietosuojan periaatteita ja asianomaisen henkilön oikeuksia sekä varmistettava, että tällaiset tiedot ovat paikkansapitäviä ja että niitä käytetään ainoastaan palauttamis-, *maastapoistamis*-, takaisinotto- ja uudelleenkotouttamistarkoituksiin ja että ne on suojattu luvattomalta pääsylvä, luovuttamiselta ja käytöltä.

(40) [...]

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1860, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän käytöstä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 312, 7.12.2018, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1860/oj>).

- (41) Tässä asetuksessa tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679¹⁴. Tässä asetuksessa tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn unionin toimielimissä ja muissa elimissä sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725. Kun otetaan huomioon takaisinoton **ja tuloksellisen palauttamisen** taustalla olevat yleistä etua koskevat tärkeät syyt, palauttamispäätöksen kohteena olevien kolmansien maiden kansalaisten henkilötietojen siirtäminen, mukaan lukien heidän henkilöllisyyttään, matkustusasiakirjojaan, asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa heidän rikostuomioitaan ja terveyttään koskevat tiedot sekä muut merkitykselliset tiedot, voi olla tarpeen **palauttamista, maastapoistamista, takaisinottoa ja uudelleenkotouttamista** varten. Tällaiset siirrot on toteutettava tapauksen mukaan asetuksen (EU) 2016/679 V luvun ja asetuksen (EU) 2018/1725¹⁵ V luvun [...] mukaisesti.
- (42) [...] Turvapaikka-asioista [...] vastaavien **toimivaltaisten** viranomaisten ja palauttamisprosessin eri vaiheisiin osallistuvien toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä ja koordinoitava toimintaansa tiiviisti [...] **varmistaa tuloksellisen palauttamisen**.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

(43) [...]

(43 a) Jäsenvaltioiden olisi säännönmukaisesti tehtävä yhteistyötä ja avustettava toisiaan, myös salliakseen kauttakulun alueensa kautta, antaaakseen tällaiseen kauttakulkuun liittyvää logistista tai muuta aineellista tai luontoissuorituksina annettavaa apua, helpottaakseen siirtoja toiseen jäsenvaltioon, joko kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen nojalla tai jäsenvaltioiden välisen yhteistyön perusteella, tai tukeakseen kolmannen maan kansalaisen lähtöä siihen jäsenvaltioon, jossa hänellä on oikeus oleskella.

(44) Unioni antaa taloudellista ja operatiivista tukea tämän asetuksen panemiseksi tuloksellisesti täytäntöön, **sanotun kuitenkaan vaikuttamatta monivuotisen rahoituskehityksen 2028–2034 soveltamiseen.** Siltä osin kuin toimet olisi rahoitettava turvapaikka- ja maahanmuuttorahaston temaattisesta rahoitusvälineestä, ne voidaan toteuttaa suoralla, välillisellä tai yhteistyöhön perustuvalla hallinnoinnilla. Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä parhaalla mahdollisella tavalla palauttamisen alalla, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1147¹⁶ nojalla käytettävissä olevia unionin rahoitusvälineitä, ohjelmia ja hankkeita, sekä Euroopan raja- ja merivartiostostalon operatiivista apua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1896¹⁷ mukaisesti. [...]

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1147, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston perustamisesta (EUVL L 251, 15.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1147/oj>).

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

- (45) [...] Tämän asetuksen vaikuttavuudesta *raportoimisen* ja parannuskohteiden määrittämisen *olisi perustuttava sellaisten olemassa olevien, luotettavien ja vertailukelpoisten tilastotietojen keräämiseen ja analysointiin, jotka koskevat* [...] palauttamismenettelyjen tuloksellisuutta, kolmansien maiden tekemää yhteistyötä ja uudelleenkotouttamistoimia [...]. *Tilastotietojen merkityksellisyyden varmistamiseksi olisi otettava huomioon asetuksiin (EU) 862/2007 ja (EU) 2019/1896 ja kansalliseen lainsäädäntöön sisältyvät normit ja tarvittaessa tarkistettava niitä.* Merkityksellisten tietojen keruuta ja raportointia varten olisi vahvistettava yhteiset standardit ja määritelmät, jotta [...] voidaan *arvioida* tämän asetuksen vaikutusta ja osallistua tietoon perustuvien päätösten tekemiseen toimintapolitiikan tulevasta kehityksestä.
- (46) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa eurooppalaisen palauttamismääräyksen [...] vahvistamiseksi. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹⁸ mukaisesti.
- (47) Direktiivit 2001/40/EY ja 2008/115/EY sekä neuvoston päätös 2004/191/EY olisi kumottava.

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (48) Jäsenvaltiot eivät voi riittäväällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli parantaa palauttamisen tuloksellisuutta [...], vaan se voidaan jäsenvaltioiden yhteisen johdonmukaisen toimintamallin varmistamiseen tähtäävän toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (49) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä asetuksella kehitetään [...] ¹⁹ [...] Schengenin säännöstöä, Tanska päättää mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän asetuksen, saattaako se asetuksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.

¹⁹ [...]

- (50) Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu [...] Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, osaksi Euroopan unionia sisällytetystä Schengenin säännöstöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 19 [...] ²⁰[...] mukaisesti, **ja jollei kyseisen pöytäkirjan 4 artiklan soveltamisesta muuta johdu**, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta **Irlantiin**²¹.
[...]

²⁰ [...]

²¹ **Tätä johdanto-osan kappaletta muutetaan, jos Irlanti pyytää saada osallistua tähän asetukseen osaksi Euroopan unionia sisällytetystä Schengenin säännöstöstä tehdyssä pöytäkirjassa N:o 19 olevan 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja neuvosto tekee päätöksensä samanaikaisesti tämän asetuksen hyväksymisen kanssa. Tällöin tässä kappaleessa viitataan neuvoston päätökseen Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin.**

- (51) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään [...] niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa viimeksi mainittujen osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen²² ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan C kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (52) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään [...] niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen²³ ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan C kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY²⁴ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

²² EUVL L 176, 10.7.1999, s. 36, ELI:
[http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

²³ EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

²⁴ Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

- (53) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään [...] niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan C kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU²⁵ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.
- (54) [...]
- (55) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa [...],

²⁵ Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

1. Tässä asetuksessa [...] vahvistetaan yhteinen järjestelmä [...] **jäsenvaltioiden alueella** laittomasti **oleskelevien** kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi noudattaen [...] Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', tunnustettuja perusoikeuksia, **unionin oikeuden yleisiä periaatteita** sekä sovellettavia kansainvälisiä [...] **velvoitteita**, mukaan lukien [...] ihmisoikeudet, jotta voidaan varmistaa jäsenvaltioiden alueella laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten tuloksellinen palauttaminen.
2. Tämä asetuksen tavoitteena on **antaa jäsenvaltioille mahdollisuus toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet** varmistaakseen tuloksellisen **palauttamisen**.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan jäsenvaltioiden alueella laittomasti oleskeleviin kolmansien maiden kansalaisiin.

2. Tätä asetusta ei sovelleta asetuksen (EU) 2016/399 2 artiklan 5 alakohdassa määriteltyihin unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluviin henkilöihin.
3. *Tämä asetusta ei rajoita asetusten (EU) 2024/1351 ja (EU) 2024/1348 säännösten soveltamista.*
4. *Rajoittamatta tämän artiklan 5 kohdan soveltamista tätä asetusta ei sovelleta niihin kolmansien maiden kansalaisiin,*
 - a) *joilta on evätty pääsy ulkorajoilla asetuksen (EU) 2016/399 14 artiklan tai sellaisten jäsenvaltioiden tapauksessa, joita mainittu asetusta ei sido, vastaavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti;*
 - b) *joitka toimivaltaiset viranomaiset ovat ottaneet kiinni tai pysäyttäneet heidän ylittäessään laittomasti jäsenvaltion ulkorajan maa-, meri- tai ilmateitse ja joille ei ole sen jälkeen myönnetty lupaa tai oikeutta oleskella kyseisessä jäsenvaltiossa;*
 - c) *joitka on rikosoikeudellisena seuraamuksena tai rikosoikeudellisen seuraamuksen johdosta määrätty palautettavaksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti;*
 - d) *joitka ovat luovuttamismenettelyn kohteena;*
5. *Jäsenvaltio voi päättää soveltaa tätä asetusta yhteen tai useampaan 4 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettuun kolmansien maiden kansalaisten ryhmään. Tällöin tätä asetusta sovelletaan näihin kolmansien maiden kansalaisten ryhmiin siitä päivästä alkaen, jona jäsenvaltio ilmoittaa päätöksestään muille jäsenvaltioille ja komissiolle.*
6. *Jäljempänä olevia 7, 9 ja 10 artiklaa ei sovelleta, kun jäsenvaltio päättää soveltaa tätä asetusta niihin kolmansien maiden kansalaisiin, joitka on rikosoikeudellisena seuraamuksena määrätty palautettaviksi.*

7. *Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden kolmansien maiden kansalaisten, jotka jäävät 4 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle, kohtelu ja suojelun taso ovat vähintään yhtä suotuisat kuin ne, joista säädetään 12 artiklan 4 ja 5 kohdassa, 14 artiklan 2 kohdassa, 14 artiklan 6 kohdan c ja e alakohdassa, 34 artiklan 1–6 kohdassa ja 35 artiklassa, ja että ne noudattavat palauttamiskiellon periaatetta.*

3 artikla

[...]

4 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöä, joka ei ole Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklassa tarkoitettu unionin kansalainen ja joka ei ole asetuksen (EU) 2016/399 2 artiklan 5 alakohdassa määritelty unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluva henkilö;
- 2) 'laittomalla oleskelulla' sellaisen kolmannen maan kansalaisen oleskelua jäsenvaltion alueella, joka ei täytä tai ei enää täytä asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklassa säädettyjä maahantuloedellytyksiä tai [...] *vastaavia kansallisen lainsäädännön mukaisia* maahantulon, maassa oleskelun tai asumisen edellytyksiä *sellaisten jäsenvaltioiden tapauksessa, joita mainittu asetus ei sido mutta jotka osallistuvat tähän asetukseen*;
- 3) 'paluumaalla' jotakin seuraavista:
 - a) kolmas maa, joka on kolmannen maan kansalaisen lähtömaa;
 - b) kolmas maa, joka on kolmannen maan kansalaisen virallinen pysyvä asuinmaa;
 - c) kauttakulkumaana matkalla unioniin ollut kolmas maa unionin tai jäsenvaltioiden takaisinottosopimusten tai -järjestelyjen mukaisesti;
 - d) muu kuin a *tai b* [...] alakohdassa tarkoitettu kolmas maa, johon kolmannen maan kansalaisella on oikeus tulla ja jossa hänellä on oikeus oleskella;

- e) turvallinen kolmas maa, jonka osalta kolmannen maan kansalaisen kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on hylätty tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi asetuksen (EU) 2024/1348 59 artiklan 8 kohdan nojalla;
 - f) ensimmäinen turvapaikkamaa, jonka osalta kolmannen maan kansalaisen kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on hylätty tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi asetuksen (EU) 2024/1348 58 artiklan 4 kohdan nojalla;
 - g) kolmas maa, **joka ei ole a, b tai d alakohdassa tarkoitettu kolmas maa ja** jonka kanssa on tehty sopimus tai järjestely, jonka perusteella kolmannen maan kansalainen otetaan vastaan tämän asetuksen 17 artiklan mukaisesti;
- 4) 'palauttamispäätöksellä' hallinnollista tai oikeudellista **toimenpidettä tai** päätöstä, jolla kolmannen maan kansalaisen oleskelu todetaan laittomaksi ja jolla asetetaan tai todetaan velvoite poistua [...] **jäsenvaltioiden alueelta**;
- 4 a) 'paluulla' tai 'palauttamisella'
- a) **jäljempänä 6 kohdassa tarkoitettua laittomasti oleskelevan kolmannen maan kansalaisen vapaaehtoista paluuta; tai**
 - b) **sitä, että toimivaltaiset viranomaiset poistavat laittomasti oleskelevan kolmannen maan kansalaisen maasta ensimmäisen kohdan 3 alakohdassa tarkoitettuun paluumaahan;**
- 4 b) 'maastapoistamispäätöksellä' hallinnollista tai oikeudellista **toimenpidettä tai** päätöstä, jossa todetaan, **että kolmannen maan kansalainen voidaan poistaa maasta yhteen tai useampaan 3 kohdassa tarkoitettuun paluumaahan;**

- 5) 'maastapoistamisella' toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa palauttamispäätöksen täytäntöönpanoa kuljettamalla henkilö fyysisesti pois [...] **jäsenvaltioiden** alueelta;
- 6) 'vapaaehtoisella paluulla' [...] **sitä, että sellainen kolmannen maan kansalainen poistuu jäsenvaltioiden alueelta itse avustettuna tai ilman avustusta eikä maastapoistamiseen turvauduta, joka**
- a) oleskelee jäsenvaltioiden alueella laittomasti ja josta ei ole vielä tehty palauttamispäätöstä; tai*
- b) oleskelee jäsenvaltioiden alueella laittomasti ja noudattaa velvoitetta poistua palauttamispäätöksessä vahvistetun vapaaehtoiseen poistumiseen tarkoitetun ajan kuluessa tai sen päätyttyä;*
- 7) 'pakenemisella' toimintaa, jonka seurauksena kolmannen maan kansalainen ei pysytele toimivaltaisten hallinto- tai oikeusviranomaisten tavoitettavissa [...];
- 8) 'maahantulokiellolla' hallinnollista tai oikeudellista päätöstä tai muuta toimenpidettä, jolla kielletään [...] tulo jäsenvaltioiden alueelle ja siellä oleskelu;
- 9) [...]
- 10) [...]

- 11) 'palauttamisoperaatiolla' toimivaltaisen viranomaisen järjestämää tai koordinoimaa *taikka Euroopan raja- ja merivartiostoa, jäljempänä 'Frontex', tukemaa* operaatiota, jossa palautetaan kolmansien maiden kansalaisia yhdestä tai useammasta jäsenvaltiosta;

[...] ²⁶[...]

5 artikla

Perusoikeudet

Jäsenvaltioiden on tätä asetusta soveltaessaan noudatettava asiaan liittyvää unionin oikeutta kaikilta osin, mukaan lukien perusoikeuskirja, asian kannalta merkityksellistä kansainvälistä oikeutta, kansainvälisen suojelun saatavuuteen liittyviä velvoitteita, [...] palauttamiskiellon periaatetta ja perusoikeuksia.

II luku

PALAUTTAMISMENETTELY

1 JAKSO

PALAUTTAMISMENETTELYN ALOITTAMINEN

6 artikla

[...]

²⁶ [...]

2 JAKSO

PALAUTTAMISESTA MÄÄRÄÄMISTÄ KOSKEVA MENETTELY

7 artikla

[...] Palauttamispäätös

1. Sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten, *joka toteaa tai asettaa veloitteen poistua jäsenvaltioiden alueelta*, on tehtävä palauttamispäätös alueellaan laittomasti oleskelevista kolmansien maiden kansalaisista [...].

1 a. *Palauttamispäätöksessä on*

- a) *ilmoitettava paluulle asetettu aika, joka saa olla enintään 30 päivää ja jonka päättyessä kolmannen maan kansalaisen on viimeistään poistuttava jäsenvaltioiden alueelta; tai*
- b) *todettava, että kolmannen maan kansalaisen on poistuttava välittömästi jäsenvaltioiden alueelta.*

Edellä a alakohdassa tarkoitettua paluulle asetettua aikaa voidaan täsmentää kansallisessa lainsäädännössä.

Jäsenvaltiot voivat säätää kansallisessa lainsäädännössään tilanteista, joissa kolmannen maan kansalaiselle myönnetään aikaa vapaaehtoiseen paluuseen tai joissa hänet määrätään poistumaan välittömästi.

- 1 b. *Jäsenvaltiot voivat säätää 1 a kohdan mukaisesta paluulle asetetusta ajasta, joka ylittää 30 päivää, ottaen asianmukaisesti huomioon kunkin tarkasteltavana olevan tapauksen erityisolosuhteet.*

1 c. Jäsenvaltiot voivat pidentää 1 a kohdan mukaista paluulle asetettua aikaa ottaen asianmukaisesti huomioon kunkin tarkasteltavana olevan tapauksen erityisolosuhteet, erityisesti osallistumisen 46 artiklan 3 kohdan mukaiseen paluuta ja uudelleenkotoutumista tukevaan ohjelmaan ja 21 artiklassa säädetyn yhteistyövelvoitteen noudattamisen.

Jäsenvaltiot voivat lyhentää 1 a kohdan mukaista paluulle asetettua aikaa tapauksissa, joissa 21 artiklassa säädettyä yhteistyövelvoitetta ei noudateta.

1 d. Paluulle asetetun ajan alkamisajankohta lasketaan kansallisessa lainsäädännössä määritellystä päivämäärästä.

2. Palauttamispäätös on tehtävä kirjallisesti, ja siinä on esitettävä tosiseikkoihin liittyvät ja oikeudelliset perusteet [...]. ***Kolmannen maan kansalaiselle on ilmoitettava*** käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista ja niiden käyttöä koskevista määräajoista. Palauttamispäätös on annettava kolmannen maan kansalaiselle tiedoksi [...] ***mahdollisimman pian asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.***
3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää olla antamatta tosiseikkoihin liittyviä tietoja tai päättää rajoittaa niitä, jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään tiedonsaantioikeuden rajoittamisesta tai jos se on tarpeen yleisen järjestyksen, yleisen turvallisuuden tai kansallisen turvallisuuden turvaamiseksi sekä rikosten ennalta ehkäisemiseksi, tutkimiseksi ja paljastamiseksi ja niihin liittyviä syytetoimia varten. Tällaisissa tapauksissa kolmannen maan kansalaiselle on ilmoitettava olennaisilta osiltaan perusteet, joiden pohjalta palauttamispäätös on tehty, jotta käytettävissä on tehokkaat oikeussuojakeinot. ***Velvollisuus ilmoittaa kolmannen maan kansalaiselle perusteet olennaisilta osiltaan ei sisällä velvollisuutta paljastaa turvallisuusluokiteltuja tietoja.***

4. [...] *Paluunmaa tai paluunmaat voidaan määrittää palauttamispäätöksessä. Jos kolmannen maan kansalainen päättää palata vapaaehtoisesti muuhun paluunmaahan [...] kuin palauttamispäätöksessä ilmoitettuun paluunmaahan, ei ole tarpeen tehdä uutta [...] päätöstä paluunmaan määrittämisestä.*
- 4 a. *Toimivaltaisia viranomaisia ei saa estää tekemästä palauttamispäätöstä tilanteessa, jossa maastapoistamiselle on olemassa este, mukaan lukien palauttamiskiellon periaatteen loukkaamisen vaara.*
Kun paluunmaa on määritetty palauttamispäätöksessä ja vaara palauttamiskiellon periaatteen loukkaamisesta on havaittu, palauttamispäätöksessä on todettava, että maastapoistamista kyseiseen paluunmaahan lykätään 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.
5. Kolmannen maan kansalaiselle on pyynnöstä annettava kirjallinen tai suullinen käänös [...] palauttamispäätöksen keskeisestä sisällöstä sekä käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista kielelle, jota hän ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän.
Jäsenvaltiot voivat käyttää yleisiä tiedotteita tai käänöksiä, mukaan lukien konekäännökset.
6. [...] Palauttamispäätös on tehtävä samalla toimenpiteellä *tai erillisellä* toimenpiteellä samanaikaisesti ja yhdessä kolmannen maan kansalaisen laillisen oleskelun lopettamista koskevan päätöksen kanssa *taikka ilman aiheetonta viivettä päätöksen antamisen jälkeen*, sanotun kuitenkin vaikuttamatta IV luvussa ja muissa merkityksellisissä unionin ja kansainvälisen oikeuden säännöksissä säädettyihin menettelytakeisiin.

7. Palauttamispäätöksen tekemisen yhteydessä [...] *jäsenvaltioiden on käytettävä* 8 kohdan nojalla laadittua lomaketta, jäljempänä 'eurooppalainen palauttamismääräys'. *Lomakkeessa on esitettävä palauttamispäätöksen, ja tapauksen mukaan maastapoistamispäätöksen, keskeinen sisältö*, ja se on asetettava saataville Schengenin tietojärjestelmässä asetuksen (EU) 2018/1860 mukaisesti [...].
8. Komissio hyväksyy *viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta* täytäntöönpanosäädöksen 7 kohdassa tarkoitetun eurooppalaisen palauttamismääräyksen muodon vahvistamiseksi. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 49 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
9. *Viimeistään 8 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen hyväksymiseen mennessä jäsenvaltioiden, ja komission ja asiaankuuluvien EU:n virastojen, kuten eu-LISAn, on ryhdyttävä ottamaan omalta osaltaan käyttöön tarvittavia oikeudellisia ja teknisiä järjestelyjä, joilla eurooppalainen palauttamismääräys voidaan asettaa saataville Schengenin tietojärjestelmässä ja tällä tavoin helpottaa 7 kohdassa säädetyn velvoitteen täyttämistä. Komissio ja asiaankuuluvat EU:n virastot, kuten eu-LISA, tukevat jäsenvaltioita tarvittaessa.*

9 a. Komissio ja asiaankuuluvat EU:n virastot toteuttavat viimeistään tämän asetuksen soveltamisen alkamiseen mennessä toimenpiteitä, joilla varmistetaan mahdollisuus eurooppalaisen palauttamismääräyksen automaattiseen käsittelyyn ja tehostetaan tällä tavoin 9 artiklan soveltamista.

9 b. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle käyttöön ottamistaan oikeudellisista ja teknisistä järjestelyistä, joita tarvitaan 7 kohdassa mainitun velvoitteen täyttämiseksi, viimeistään tämän asetuksen soveltamisen alkamiseen mennessä

[...]

8 artikla

Poikkeukset palauttamispäätöksen tekemistä koskevasta velvoitteesta

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää olla tekemättä palauttamispäätöstä, jos kolmannen maan kansalainen
 - a) siirretään toiseen jäsenvaltioon asetuksen (EU) 2016/399 23 a artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti;
 - b) siirretään toiseen jäsenvaltioon kahdenvälisen sopimusten tai järjestelyjen nojalla tai 44 artiklan mukaisen jäsenvaltioiden välisen yhteistyön perusteella;

- c) on henkilö, jonka laitton oleskelu havaitaan ulkorajalla maastalähdön yhteydessä asetuksen (EU) 2016/399 8 artiklan nojalla tehtävien rajatarkastusten tai [...] **sellaisten jäsenvaltioiden tapauksessa, joita mainittu asetusta ei sido**, kansallisen lainsäädännön **mukaisesti** tehtävien vastaavien tarkastusten yhteydessä [...] välttämättä niin pitkälti kuin mahdollista asianomaisen kolmannen maan kansalaisen poistumisen lykkäämistä.
2. Palauttamispäätöstä ei saa tehdä tapauksissa, joissa kolmannen maan kansalaisella on toisen jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva oleskelulupa, pitkäaikainen viisumi tai muu oleskeluun oikeuttava lupa [...].
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltion on vaadittava kolmannen maan kansalaista siirtymään välittömästi kyseisen toisen jäsenvaltion alueelle. Jos kolmannen maan kansalainen ei noudata tätä vaatimusta tai jos kolmannen maan kansalaisen välitön poistuminen on tarpeen yleiseen järjestykseen, yleiseen turvallisuuteen tai kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä syistä, jäsenvaltiot voivat pyytää muiden jäsenvaltioiden yhteistyötä 44 artiklan nojalla tai tehdä palauttamispäätöksen 7 artiklan mukaisesti.
4. Palauttamispäätöstä ei saa tehdä tapauksissa, joissa [...] **noudatetaan** 9 artiklassa esitettyä menettelyä.

Toisen jäsenvaltion tekemien palauttamispäätösten tunnustaminen ja täytäntöönpano

1. Jäsenvaltio, jossa kolmannen maan kansalainen oleskelee laittomasti, jäljempänä 'täytäntöönpaneva jäsenvaltio', voi tunnustaa **ja panna täytäntöön** täytäntöönpanokelpoisen palauttamispäätöksen **ja tarvittaessa maastapoistamispäätöksen**, jonka toinen jäsenvaltio, jäljempänä 'päätöksen tehnyt jäsenvaltio', on tehnyt asianomaisen kolmannen maan kansalaisen osalta 7 artiklan 1 kohdan [...] **ja 12 artiklan 2 kohdan** nojalla. **Täytäntöönpanon on** perustuttava 7 artiklan 7 kohdassa tarkoitettussa eurooppalaisessa palauttamismääräyksessä [...] **oleviin tietoihin** [...], **ja** se on **toteutettava** 12 artiklan nojalla [...] kansallisten sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden ei **edellytetä tekevän tunnustamista koskevia hallinnollisia päätöksiä tai toimenpiteitä. Tunnustamisen ei tarvitse tapahtua hallinnollisena** menettelynä.

3. [...]
4. [...]
5. Jos jäsenvaltio ei tunnusta palauttamispäätöstä *tai maastapoistamispäätöstä* taikka pane sitä täytäntöön 1[...] kohdan nojalla, kyseisen jäsenvaltion on tehtävä palauttamispäätös 7 [...] *artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti tai maastapoistamispäätös 12 artiklan 2 kohdan nojalla.*
6. [...] *Jos* jäsenvaltio *tunnustaa tai panee täytäntöön palauttamispäätöksen tai maastapoistamispäätöksen 1 kohdan nojalla, sen* on lykättävä [...] *maastapoistamista*, jos palauttamispäätöksen *tai maastapoistamispäätöksen* vaikutuksia lykätään päätöksen tehneessä jäsenvaltiossa, *ja se voi tehdä palauttamispäätöksen 7 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.*
7. Jos päätöksen tehnyt jäsenvaltio *lykkää* palauttamispäätöstä *tai* peruu [...] sen taikka *hallintoviranomainen tai tuomioistuin* [...] kumoo sen, täytäntöönpanevan jäsenvaltion on tehtävä palauttamispäätös 7 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

8. Päätöksen tehneen jäsenvaltion on **pyynnöstä** toimitettava täytäntöönpanevalle jäsenvaltiolle asetuksen (EU) 2018/1860 mukaisesti [...] kaikki saatavilla olevat tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen [...] palauttamis- **tai maastapoistamispäätöksen** täytäntöönpanemiseksi.
9. [...]
- 9 a. 9 artiklan soveltaminen ei rajoita 8 artiklassa vahvistettujen poikkeusten käyttöä.**
10. [...]
- 11. Jäsenvaltioiden on ryhdyttävä 7 artiklan 8 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen hyväksymiseen mennessä toteuttamaan valmistelutoimia, joilla voitaisiin helpottaa toisen jäsenvaltion tekemien palauttamispäätösten tai maastapoistamispäätösten tunnustamista, mukaan lukien tarvittaessa oikeudelliset ja tekniset järjestelyt niiden kansallisissa järjestelmissä, kansallisten tietojärjestelmien muutokset, asiaankuuluva koulutus ja pilottihankkeet.**

12. *Komissio arvioi viimeistään kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivästä tämän artiklan 1 kohdan mukaisen vastavuoroisen tunnustamisen täytäntöönpanoa erityisesti seuraavien seikkojen osalta:*
- a) *ovatko jäsenvaltiot ottaneet käyttöön oikeudelliset ja tekniset järjestelyt, joilla eurooppalainen palauttamismääräys asetetaan saataville Schengenin tietojärjestelmässä 7 artiklan 7 kohdan mukaisesti, ja ovatko järjestelyt tehokkaita;*
 - b) *ovatko jäsenvaltiot ottaneet käyttöön oikeudelliset ja tekniset järjestelyt, joilla varmistetaan eurooppalaisen palauttamismääräyksen automaattinen käsittely 7 artiklan 9 kohdan mukaisesti;*
 - c) *palautuspäätösten ja maastapoistamispäätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon tuloksellisuus;*
 - d) *näistä johtuva rasite kansallisille oikeus- ja hallintojärjestelmille; ja*
 - e) *asiaankuuluvien koulutus- ja pilottihankkeiden tulokset.*
13. *Komissio esittää 12 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia, myös mahdollisia kohdennettuja muutoksia tuloksellisen palauttamisen varmistamiseksi, jotta voidaan ottaa käyttöön toisen jäsenvaltion antamien täytäntöönpanokelpoisten palauttamispäätösten ja maastapoistamispäätösten pakollinen tunnustaminen ja täytäntöönpano. Jos komissio ei esitä ehdotusta, se perustelee tämän.*
14. *Jäsenvaltioiden on komission pyynnöstä toimitettava tarvittavat tiedot tämän artiklan 12 kohdan mukaisen arvioinnin saattamiseksi päätökseen, erityisesti tilastot niiden kolmansien maiden kansalaisten lukumäärästä, jotka on poistettu maasta tai palautettu tunnustettujen palauttamispäätösten ja tarvittaessa toisen jäsenvaltion tietyn ajan kuluessa tekemien maastapoistamispäätösten perusteella. Komissio hyödyntää mahdollisuuksien mukaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 862/2007 mukaisesti saataville asetettuja tietoja.*

3 JAKSO

MAAHANTULOKIELTO

10 artikla

Maahantulokiellon määrääminen

1. Palauttamispäätöksiin on liitettävä maahantulokielto, kun
 - a) kolmannen maan kansalainen on 12 artiklan mukaisen maastapoistamisen kohteena;
 - b) [...] *velvoitetta poistua jäsenvaltioiden alueelta* ei ole noudatettu [...] *7 artiklan 1 a – 1 c* kohdan mukaisesti asetetussa määräajassa;
 - c) kolmannen maan kansalainen aiheuttaa 16 artiklassa tarkoitetun turvallisuusriskin.
2. Muissa kuin 1 kohdassa luetelluissa tapauksissa [...] *toimivaltaiset viranomaiset voivat liittää* palauttamispäätökseen [...] *tai maastapoistamispäätökseen maahantulokiellon*, ottaen huomioon asiaan liittyvät olosuhteet, erityisesti sen, missä määrin kolmannen maan kansalainen on tehnyt yhteistyötä.
3. Maahantulokielto on määrättävä osana palauttamispäätöstä tai *maastapoistamispäätöstä taikka* erikseen kirjallisesti. [...] *Maahantulokielto* on annettava kolmannen maan kansalaiselle tiedoksi kielellä, jota hän ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän. *Maahantulokiellon vaikutuksia koskevat tiedot voidaan ilmoittaa yleisellä tiedotteella.*

4. Toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä maahantulokiellon ilman palauttamispäätöksen tekemistä sellaiselle kolmannen maan kansalaiselle, joka on oleskellut laittomasti jäsenvaltioiden alueella ja jonka laitton oleskelu havaitaan maastalähdön yhteydessä asetuksen (EU) 2016/399 8 artiklan mukaisesti tehtävien rajatarkastusten *tai sellaisten jäsenvaltioiden tapauksessa, joita mainittu asetus ei sido, kansallisen lainsäädännön mukaisesti tehtävien vastaavien tarkastusten* yhteydessä [...]. *Tällaisissa tapauksissa maahantulokiello voidaan määrätä ja antaa tiedoksi sen jälkeen, kun kolmannen maan kansalainen on lähtenyt jäsenvaltioiden [...] alueelta* välttämällä niin pitkälti kuin mahdollista asianomaisen kolmannen maan kansalaisen poistumisen lykkäämistä.
- 4 a. Jos laittomasti oleskeleva kolmannen maan kansalainen lähtee jäsenvaltioiden alueelta ennen palauttamispäätöksen tekemistä, toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä maahantulokiellon tekemättä palauttamispäätöstä.*
- 4 b. Jos maahantulokiellon määräämisen perusteet ovat ilmenneet palauttamispäätöksen tekemisen jälkeen, toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä maahantulokiellon tekemättä uutta palauttamispäätöstä.*
5. Toimivaltaiset viranomaiset voivat olla määräämättä maahantulokielloa yksittäistapauksissa humanitaarisista syistä tai *jos kolmannen maan kansalainen on ihmiskaupan uhri taikka* jos kolmannen maan kansalainen tekee yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa, mukaan lukien ilmoittautumalla paluu- ja uudelleenkotoutumisohjelmaan.

6. Maahantulokiellon kestoä määritettäessä on otettava asianmukaisesti huomioon kaikki merkitykselliset olosuhteet, ja sen kesto saa olla enintään 10 vuotta. ***Maahantulokielto voidaan määrätä enintään 20 vuodeksi ottaen asianmukaisesti huomioon kaikki merkitykselliset olosuhteet ja erityisesti toimivaltaisten viranomaisten asianmukaisesti perustelemat syyt, joiden vuoksi on tarpeen edelleen estää asianomaisen kolmannen maan kansalaisen pääsy jäsenvaltioiden alueelle, sanotun kuitenkin rajoittamatta 16 artiklan 3 kohdan a alakohdan soveltamista.***
7. [...]
8. Maahantulokiellon on alettava päivästä, jona kolmannen maan kansalainen poistui jäsenvaltioiden alueelta.

11 artikla

Maahantulokiellon kumoaminen, lykkääminen tai lyhentäminen

1. ***Päätöksen tehnyt jäsenvaltio voi [...]*** kumota maahantulokiellon, lykätä sitä tai lyhentää sen kestoä, jos ***kolmannen maan kansalainen osoittaa, että hän on palannut vapaaehtoisesti palauttamispäätöstä noudattaen.***

[...]

2. *Toimivaltainen viranomainen voi harkintansa mukaan kumota maahantulokiellon, lykätä sitä tai lyhentää sen kestoja [...] perustelluissa yksittäistapauksissa, mukaan lukien humanitaarisista syistä, ottaen huomioon kaikki merkitykselliset olosuhteet.*
3. Kolmannen maan [...] *kansalainen voi esittää perustellun pyynnön, joka koskee maahantulokiellon kumoamista, lykkäämistä tai sen keston lyhentämistä edellyttäen, että kyseinen kolmannen maan kansalainen on noudattanut palauttamispäätöstä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 kohdan soveltamista.*
4. *Kolmannen maan kansalainen, jolle on määrätty 10 artiklan 6 kohdan tai 16 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti yli kymmenen vuoden pituinen maahantulokielto, voi kymmenen vuoden kuluttua siitä, kun hän on poistunut jäsenvaltioista, pyytää päätöksen tehnyttä jäsenvaltiota tarkastelemaan, olisiko maahantulokielto kumottava taikka olisiko sitä lykättävä tai sen kestoja lyhennettävä, ottaen asianmukaisesti huomioon kaikki merkitykselliset olosuhteet, mukaan lukien tarvittaessa se, onko kolmannen maan kansalainen edelleen 16 artiklan mukainen turvallisuusriski ja tarvitaanko maahantulokieltoa, jotta kyseistä kolmannen maan kansalaista voidaan edelleen estää tulemastakin jäsenvaltioiden alueelle. Uudelleentarkastelupyynnön on oltava perusteltu.*
5. *Jäsenvaltiot voivat asettaa maahantulokiellon kumoamisen ehdoksi kolmannen maan kansalaisen maastapoistamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamisen.*

4 JAKSO
PALAUTTAMISEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

12 artikla

Maastapoistaminen

1. ***Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet poistaakseen*** kolmannen maan kansalaisen [...] ***maasta***, jos
 - a) kolmannen maan kansalainen ei ole noudattanut 7 artiklan mukaista velvoitetta poistua alueelta;***
 - a) kolmannen maan kansalainen [...] ***ei tee*** yhteistyötä viranomaisten kanssa [...];
 - b) [...]
 - c) kolmannen maan kansalainen kuuluu 16 artiklan soveltamisalaan;
 - d) kolmannen maan kansalainen [...] ***muuttaa toiseen jäsenvaltioon ilman lupaa, mukaan lukien 7 [...] artiklan mukaisesti määritetyn ajanjakson aikana;***
 - f) jäsenvaltio pitää tarpeellisena ja oikeasuhteisena, kuten kansallisessa lainsäädännössä säädetään, että kolmannen maan kansalainen poistetaan maasta muista kuin -a–d alakohdassa tarkoitetuista syistä.***

- 1 a. Mikään tässä asetuksessa ei estä jäsenvaltioita sallimasta tai helpottamasta sellaisen kolmannen maan kansalaisen vapaaehtoista paluuta, joka on muuten maastapoistamisen kohteena 1 kohdan nojalla.*
- 1 b. Jos paluumaata ei ole aiemmin määritetty, jäsenvaltion on määritettävä yksi tai useampi 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu paluunmaa ennen maastapoistamisen toteuttamista.*
2. Toimivaltainen viranomainen [...] *voi tehdä maastapoistamispäätöksen kaikkien palautettavien kolmannen maan kansalaisten osalta. Kun maastapoistamispäätös tehdään, sen on oltava kirjallisessa muodossa ja se voi olla samassa päätöksessä kuin palauttamispäätös tai [...] erillisenä hallinnollisena tai oikeudellisena päätöksenä [...] tai toimenpiteenä taikka osana muuta hallinnollista tai oikeudellista päätöstä.*
- 2 a. Jos toimivaltainen viranomainen tekee maastapoistamispäätöksen ja paluumaata ei ole aiemmin määritetty, maastapoistamispäätöksessä on mainittava yksi tai useampi 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu paluunmaa.*
- 2 b. Maastapoistamispäätöksessä on esitettävä tosiseikkoihin liittyvät ja oikeudelliset perusteet. Kolmannen maan kansalaiselle on ilmoitettava käytävissä olevista oikeussuojakeinoista ja niiden käyttöä koskevista määräajoista. Maastapoistamispäätös on annettava kolmannen maan kansalaiselle tiedoksi mahdollisimman pian asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.*

- 2 c. Kolmannen maan kansalaiselle on pyynnöstä annettava kirjallinen tai suullinen käännös maastapoistamispäätöksen keskeisestä sisällöstä sekä käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista kielelle, jota hän ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän. Jäsenvaltiot voivat käyttää yleisiä tiedotteita tai käännöksiä, mukaan lukien konekäännökset.*
- 3. Jos kolmannen maan kansalainen ilmoittaa tai jäsenvaltion viranomaisten tietoon tulee asiaankuuluvia seikkoja, joiden mukaan maastapoistaminen rikkoisi palauttamiskiellon periaatetta, toimivaltaisen viranomaisen on ohjattava kolmannen maan kansalainen asianmukaiseen menettelyyn, myös tarvittaessa asetuksen 2024/1348 mukaiseen turvapaikkamenettelyyn, tai arvioitava kansallisen lainsäädännön mukaisesti, onko maastapoistaminen palauttamiskiellon periaatteen mukainen [...]. Asianomaisen kolmannen maan kansalaisen on esitettävä mahdollisimman nopeasti kaikki henkilökohtaisia olosuhteitaan koskevat merkitykselliset [...] tiedot perustellakseen väitettään, että maastapoistaminen loukkaisi palauttamiskiellon periaatetta. Toimivaltainen viranomainen voi hyödyntää palauttamiskiellon periaatteen rikkomisen vaaraa koskevia aiempia arviointeja tai ottaa ne huomioon. Palauttamiskiellon periaatteen rikkomisen vaaraa arvioidaan vain, jos asiaankuuluvat tiedot on perusteltu.*
- 3 a. Jäsenvaltiot voivat päättää, että muu viranomainen kuin palauttamispäätöksen antava tai täytäntöönpaneva toimivaltainen viranomainen voi arvioida, noudatetaanko palauttamiskiellon periaatetta.*

4. Maastapoistamisen varmistamiseksi toteutettavien pakkokeinojen on oltava välttämättömiä ja oikeasuhteisia, eikä niihin saa missään tapauksessa liittyä kohtuutonta voimankäyttöä. Pakkokeinot on pantava täytäntöön kansallisen lainsäädännön mukaisesti kunnioittaen perusoikeuksia sekä asianomaisen kolmannen maan kansalaisen ihmisarvoa ja fyysistä koskemattomuutta.
5. Lentoteitse tapahtuvan maastapoistamisen aikana jäsenvaltioiden on otettava huomioon neuvoston päätöksen 2004/573/EY²⁷ liitteessä esitetyt yhteiset ohjeet, jotka koskevat lentoteitse tapahtuvaan yhteiseen maastapoistamiseen sovellettavia turvallisuusmääräyksiä.

[...]

13 artikla

[...]

²⁷ Neuvoston päätös 2004/573/EY, tehty 29 päivänä huhtikuuta 2004, yhteisten lentojen järjestämisestä henkilökohtaisen maastapoistamispäätöksen saaneiden kolmansien maiden kansalaisten poistamiseksi kahden tai useamman jäsenvaltion alueelta (EUVL L 261, 6.8.2004, s. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2004/573/oj>).

14 artikla

Maastapoistamisen lykkäämisedellytykset

1. Edellä olevan 12 artiklan mukaista maastapoistamista on lykättävä seuraavissa olosuhteissa:
 - a) kun se loukkaisi palauttamiskiellon periaatetta; tai
 - b) kun ja niin pitkäksi aikaa kuin palauttamispäätöksen täytäntöönpanoa on lykätty 28 artiklan mukaisesti.
2. Edellä olevan 12 artiklan mukaista maastapoistamista voidaan lykätä [...] ottaen huomioon tapauksen erityisolosuhteet.
3. Jos kolmannen maan kansalainen pyytää maastapoistamisen lykkäämistä, pyyntö on perusteltava asianmukaisesti.

4. **Jäsenvaltioiden** [...] on toimitettava asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle kirjallinen vahvistus [...] **1 kohdan mukaisesta lykkäämisestä. Vahvistuksen käänös voidaan toimittaa kolmannen maan kansalaiselle suullisesti kielellä, jota hän ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän, myös tulkkaukspalveluja käyttäen.**
5. Edellä olevien 1 tai 2 kohdan [...] **mukaista** maastapoistamisen [...] **lykkäämistä** on tarkasteltava uudelleen [...], jos merkityksellisissä olosuhteissa tapahtuu muutoksia.
6. Maastapoistamisen lykkäämisen aikana on otettava huomioon seuraavat kolmannen maan kansalaisen tilannetta koskevat seikat, **myös se, miten kolmannen maan kansalainen noudattaa tämän asetuksen velvoitteita:**
 - a) perustarpeet;
 - b) perheen yhtenäisyys jäsenvaltion alueella olevien perheenjäsenten kesken;
 - c) kiireellinen terveydenhoito ja välttämätön sairaanhoito;
 - d) alaikäisten pääsy peruskoulutusjärjestelmään heidän oleskelunsa pituudesta riippuen;
 - e) haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden erityistarpeet.
7. Jos maastapoistamista lykätään, voidaan soveltaa [...] **21 – 23 c ja 29** artiklassa säädettyjä toimenpiteitä, jos niitä koskevat edellytykset täyttyvät.

Maastapoistamisen seuranta

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä riippumattomasta *järjestelmästä pakkokeinoihin perustuvan palauttamisen valvomiseksi* [...].

Turvallisuusriskejä aiheuttavien kolmansien maiden kansalaisten palauttaminen

1. Tätä artiklaa sovelletaan kolmannen maan kansalaiseen, kun
 - a) hän aiheuttaa uhkan yleiselle järjestykselle, yleiselle turvallisuudelle tai kansalliselle turvallisuudelle, *myös silloin, kun hänestä on tehty kuulutus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1861 24 artiklan nojalla;*
 - b) on [...] *kohtuullista näyttöä siitä*, että hän on syylistynyt neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS²⁸ 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun vakavaan rikokseen *tai rikokseen, josta seuraa vähintään vuoden vapausrangaistus kansallisen lainsäädännön mukaan;*
 - b a) on kohtuullista näyttöä siitä, että henkilö on osallisena johonkin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2017/541 tarkoitettuun rikokseen;*
 - c) on [...] *kohtuullista näyttöä* hänen aikomuksestaan tehdä tämän kohdan b alakohdassa tarkoitettu rikos jäsenvaltion alueella;
 - c a) on kohtuullista näyttöä siitä, että hän aiheuttaa jonkin muun kansallisessa lainsäädännössä määritellyn turvallisuusuhan.*
2. Tämän artiklan soveltamisalaan kuuluviin kolmansien maiden kansalaisiin on sovellettava [...] maastapoistamista.

²⁸ Neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä – Tiettyjen jäsenvaltioiden lausumat puitepäätöksen tekemisestä (EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/584/oj).

- 2 a. Jäsenvaltiot voivat sallia tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien kolmansien maiden kansalaisten vapaaehtoisen paluun, erityisesti jos sen katsotaan johtavan nopeampaan ja tuloksellisempaan palauttamiseen.**
3. Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen asiaan liittyvissä säännöksissä säädetään, tämän artiklan soveltamisalaan kuuluviin kolmansien maiden kansalaisiin voidaan soveltaa seuraavaa:
- a) heille voidaan määrätä 10 artiklan mukaisesti maahantulokielto, jonka pituus ylittää 10 artiklan 6 kohdassa tarkoitettun enimmäiskeston [...], **tai toistaiseksi voimassa oleva maahantulokielto, jos se on perusteltua ja oikeassa suhteessa kyseisen kolmannen maan kansalaisen aiheuttamaan turvallisuusriskiin;**
 - b) heidät voidaan ottaa säilöön 29 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti;
 - c) heitä voidaan pitää säilössä vankilassa [...];
 - d) heitä voidaan pitää säilössä [...] **ajanjaksoja, jotka ylittävät** 32 artiklan 3 kohdassa tarkoitettun enimmäiskeston ja jonka [...] **toimivaltainen** viranomainen määrittää ottaen huomioon tapauksen olosuhteet ja jota [...] **tuomioistuin** tarkastelee uudelleen vähintään kolmen kuukauden välein.
- 3 a. Kolmannen maan kansalainen, jolle on määrätty maahantulokielto 3 kohdan a alakohdan mukaisesti, voi pyytää päätöksen tehnyttä jäsenvaltiota tarkastelemaan, voiko se kumota maahantuloikiellon taikka lykätä tai lyhentää sitä 11 artiklan 4 kohdan mukaisesti.**

4. [...] *Kun 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua kolmansien maiden kansalaisten yleiselle järjestykselle, yleiselle turvallisuudelle tai kansalliselle turvallisuudelle aiheuttamaa uhkaa ei voida käsitellä tehokkaasti tämän artiklan nojalla, jäsenvaltiot voivat säätää muista keinoista kansallisessa lainsäädännössään. Asianomaista päätöstä tehdessään jäsenvaltion on [...] varmistettava, että kyseinen toimenpide on tarpeen ja oikeasuhteinen, kun otetaan huomioon yleiselle turvallisuudelle aiheutuvan uhkan vakavuus tai kyseisen henkilön aiheuttama vaara.*

17 artikla

Palauttaminen kolmanteen maahan, jonka kanssa on tehty sopimus tai järjestely

1. Edellä olevassa 4 artiklan 3 alakohdan g alakohdassa tarkoitettu laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttaminen edellyttää sopimuksen tai järjestelyn tekemistä kolmannen maan kanssa. Tällainen sopimus tai järjestely voidaan tehdä ainoastaan sellaisen kolmannen maan kanssa, joka noudattaa kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja ja -periaatteita kansainvälisen oikeuden mukaisesti, mukaan lukien palauttamiskiellon periaate.
2. Edellä olevan 1 kohdan nojalla tehtävässä sopimuksessa tai järjestelyssä on vahvistettava seuraavat seikat:
 - a) menettelyt, joita sovelletaan laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten [...] **palauttamiseen** jäsenvaltioiden alueelta 1 kohdassa tarkoitettuun kolmanteen maahan;
 - b) edellytykset kolmannen maan kansalaisen oleskelulle 1 kohdassa tarkoitettussa kolmannessa maassa[...];

- c) [...]
- d) edellä 1 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitetut kolmannen maan velvoitteet;
- e) [...]
- f) seuraukset, joita aiheutuu sopimuksen tai järjestelyn rikkomisesta[...].

2 a. Jos 1 kohdan mukaisessa sopimuksessa tai järjestelyssä vahvistetaan 4 artiklan 3 kohdan a–f alakohdassa tarkoitettua paluumaahan edelleen palauttamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt, sopimuksessa tai järjestelyssä on 2 kohdan lisäksi vahvistettava seuraavat:

- a) seuraukset siinä tapauksessa, että edelleen palauttaminen ei ole mahdollista;**
- b) jäsenvaltion tai unionin ja asianomaisen kolmannen maan velvoitteet ja vastuut;**
- c) seuraukset, joita aiheutuu merkittävästä muutoksesta, joka vaikuttaa kielteisesti kolmannen maan tilanteeseen;**
- d) riippumaton elin tai mekanismi, jolla seurataan sopimuksen tai järjestelyn tosiasiallista soveltamista.**

Ensimmäisen alakohdan mukaiseen sopimukseen tai järjestelyyn voivat sisältyä säilöönotto-olosuhteet kolmannessa maassa.

3. [...] *Jäsenvaltioiden on sopivana ajankohtana ilmoitettava asianomaisille jäsenvaltioille 1 kohdassa tarkoitettua sopimusta tai järjestelyä koskevista neuvotteluista sellaisen kolmannen maan kanssa, jolla on yhteinen raja kyseisten jäsenvaltioiden kanssa. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikista 1 kohdan mukaisesti tehdyistä kahden- tai monenvälisistä sopimuksista tai järjestelyistä ennen niiden voimaantuloa tai, jos sopimusta tai järjestelyä on määrä soveltaa väliaikaisesti, ennen sen väliaikaisen soveltamisen alkamista. Komissiolle ja muille jäsenvaltioille on myös ilmoitettava tällaisten sopimusten tai järjestelyjen myöhemmistä muutoksista tai niiden irtisanomisesta.*
4. Ilman huoltajaa olevia alaikäisiä [...] ei saa palauttaa 1 kohdassa tarkoitettuun kolmanteen maahan.

5 JAKSO

ALAIKÄISTEN PALAUTTAMINEN

18 artikla

Lapsen etu

Tämän asetuksen säännöksiä sovellettaessa on otettava ensisijaisesti huomioon lapsen etu.

19 artikla

Alaikäisen iän arviointi

- 1.* Jos kolmannen maan kansalaisen lausuntojen, saatavilla olevien asiakirjatodisteiden tai muiden merkityksellisten seikkojen perusteella on epäilystä siitä, onko hän alaikäinen, toimivaltainen viranomainen voi teettää [...] ***iän arvioinnin*** kansallisen ***lainsäädännön mukaisesti***. Tällaiseen arviointiin [...] ***voidaan*** soveltaa vastaavasti asetuksen (EU) 2024/1348 25 artiklaa.
- 2.* ***Toimivaltainen viranomainen voi hyödyntää aiempaa iän arviointia, joka on tehty palauttamismenettelyn edellisissä vaiheissa tai muissa asiaankuuluvissa menettelyissä.***
- 3.* ***Jäsenvaltio voi tunnustaa päätökset, jotka muut jäsenvaltiot ovat tehneet iän arvioinnista, jos iän arvioinnit on tehty unionin oikeuden mukaisesti.***

Ilman huoltajaa olevien alaikäisten palauttaminen

1. [...] Muiden asianmukaisten elinten kuin palauttamisen täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten on annettava tukea ottaen asianmukaisesti huomioon lapsen etu.
2. Ilman huoltajaa olevaa alaikäistä edustamaan ja avustamaan sekä tarvittaessa toimimaan tämän puolesta palauttamisprosessissa on nimitettävä edustaja tai muu henkilö, [...] **jonka tehtävänä on turvata** lapsen etu. On varmistettava, että nimetyllä edustajalla on asianmukainen koulutus lapsiystävälliseen ja ikätasolle sopivaan viestintään ja että hän [...] **voi viestiä kielellä**, jota alaikäinen ymmärtää **tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän**. [...] Kyseinen henkilö **voi** olla henkilö, joka on nimetty toimimaan edustajana direktiivin (EU) 2024/1346 nojalla, edellyttäen, että nimeäminen on tapahtunut mainitun direktiivin 27 artiklan nojalla. **Viestintään voidaan käyttää tulkkauspalveluja.**
3. Ilman huoltajaa olevaa alaikäistä on kuultava joko suoraan tai 2 kohdassa tarkoitetun edustajan tai muun [...] **nimety**n henkilön välityksellä, myös lapsen edun määrittämisen yhteydessä. **Viimeistään** ennen kuin ilman huoltajaa oleva alaikäinen poistetaan jäsenvaltion alueelta, kyseisen jäsenvaltion viranomaisten on varmistuttava siitä, että hänet palautetaan jollekin perheenjäsenelleen tai nimetylle holhoojalle taikka asianmukaiseen vastaanottolaitokseen paluumaassa.

III luku

KOLMANNEN MAAN KANSALAISEN VELVOITTEET

21 artikla

Yhteistyövelvoite

1. Kolmannen maan [...] *kansalaisen on noudatettava velvoitetta poistua jäsenvaltioiden alueelta, ja hänellä* on velvoite tehdä yhteistyötä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa [...] *siltä osin kuin tätä asetusta sovelletaan häneen.*
- 1 a. *Kolmannen maan kansalaisen on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava toimivaltaisille viranomaisille tiedot kaikista tämän asetuksen soveltamisen kannalta merkityksellisistä henkilökohtaisen tilanteensa muutoksista.*
2. *Rajoittamatta velvoitetta poistua jäsenvaltioiden alueelta* kolmannen maan kansalaisen on
 - a) pysyttävä *toimivaltaisten viranomaisten käytettävissä* sen jäsenvaltion alueella, joka on toimivaltainen toteuttamaan palauttamismenettelyn, jonka kohteena kolmannen maan *kansalainen on*, eikä hän saa paeta, *myöskään* toiseen jäsenvaltioon, *ja hänen on saavuttava paikalle toimivaltaisen viranomaisen määrittämän palauttamista varten tapahtuvan kuljetuksen lähtöä varten;*

- b) toimitettava [...] ilman aiheetonta viivytystä kaikki hallussaan olevat tiedot ja [...] asiakirjat ***tai tiedot ja asiakirjat, jotka hänen voidaan kohtuudella olettaa pystyvän hankkimaan, myös jäljennökset ja sähköiset tallenteet, joilla on merkitystä henkilöllisyyden tai kansalaisuuden toteamisen tai todentamisen kannalta*** [...] tai joilla on muuta merkitystä palauttamis- ja takaisinottomenettelyn kannalta;
- b a) annettava toimivaltaisille viranomaisille ilman aiheetonta viivytystä henkilö- tai matkustusasiakirja tai tehtävä yhteistyötä henkilö- tai matkustusasiakirjan hankkimiseksi;***
- c) oltava tuhoamatta tai muulla tavoin hävittämättä [...] ***tämän kohdan b ja b a alakohdassa tarkoitettuja*** asiakirjoja ***ja tietoja***, käyttämättä peitenimiä vilpillisessä tarkoituksessa, antamatta muita vääriä tietoja suullisesti tai kirjallisesti ja muulla tavoin vastustamatta [...] ***palauttamismenettelyä*** vilpillisesti;
- d) annettava selitys, jos hänellä ei ole hallussaan henkilö- tai matkustusasiakirjaa;
- e) annettava tiedot kolmansista maista, joiden kautta hän on kulkenut, ***ja matkareitistään***;
- f) annettava ***kansallisessa ja unionin lainsäädännössä, myös*** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1358²⁹ 2 artiklan 1 kohdan s alakohdassa, tarkoitettut biometriset tiedot;

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2024/1358, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Eurodac-järjestelmän perustamisesta biometristen tietojen vertailua varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2024/1351 ja (EU) 2024/1350 ja neuvoston direktiivin 2001/55/EY tehokkaaksi soveltamiseksi ja laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tunnistamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/818 muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 603/2013 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>).

- f a) noudatettava liikenteenharjoittajien matkustusvaatimuksia ja kolmansien maiden viranomaisten maahantulovaatimuksia, myös terveysvaatimuksia, jos tällaisia vaatimuksia asetetaan yleisesti kansainvälisille matkustajille;*
- g) annettava *pyydettyessä* tarkat yhteystiedot, mukaan lukien senhetkinen asuinpaikka, osoite ja puhelinnumero, josta hänet voidaan tavoittaa, sekä [...] sähköpostiosoite;
- h) annettava ilman aiheetonta viivytystä tiedot g alakohdassa tarkoitettujen yhteystietojen muutoksista;
- i) [...] *noudatettava kaikkia* 23 artiklan 1 kohdan ja 23 c artiklan 1 kohdan nojalla *määrättyjä toimenpiteitä* koko [...] *palauttamismenettelyn* ajan;
- j) annettava kaikki vaaditut tiedot ja lausunnot asianomaisten kolmansien maiden toimivaltaisille viranomaisille esitettyjen, matkustusasiakirjojen saamista koskevien pyyntöjen yhteydessä ja tehtävä tarvittaessa yhteistyötä kyseisten viranomaisten kanssa;
- k) käytävä [...] henkilökohtaisesti tai [...] videoyhteyden välityksellä *toimivaltaisten viranomaisten vaatimusten mukaisesti* toimivaltaisten kansallisten [...] tai kolmannen maan viranomaisten kuultavana kyseisten viranomaisten määrittämässä paikassa [...] *matkustusasiakirjojen hankkimista ja henkilöllisyyden tai kansalaisuuden toteamista varten*;
- k a) oltava fyysisesti tai sanallisesti vastustamatta palauttamista;*

l) osallistuttava paluu- ja uudelleenkotoutumisneuvontaan, jos toimivaltaiset viranomaiset sitä edellyttävät[...];

m) noudatettava muita kansallisen lainsäädännön mukaisia palauttamiseen liittyviä asiaankuuluvia lisätoimenpiteitä;

Kolmannen maan kansalaiselle tämän artiklan nojalla asetetut velvoitteet eivät rajoita kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen, palauttamiseen liittymättömien velvoitteiden ja toimenpiteiden soveltamista.

3. Edellä 2 kohdan **ja b a** alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin ja [...] asiakirjoihin tai, jos niitä ei ole saatavilla, niiden jäljennöksiin on sisällyttävä erityisesti kolmannen maan kansalaisen lausunnot ja hänen hallussaan olevat asiakirjat, jotka koskevat seuraavia:

- a) kolmannen maan kansalaisen nimi, syntymäaika ja -paikka, sukupuoli ja kansalaisuus tai kansalaisuudet tai se, että hän on kansalaisuudeton;
- b) kolmannen maan kansalaisen perheenjäsenet sekä muut henkilötiedot, jos niillä on merkitystä palauttamismenettelyn [...] toteuttamisen tai paluumaan määrittämisen kannalta;
- c) sellaisten kolmannen maan kansalaisen henkilö- tai matkustusasiakirjojen ja muiden hänen toimittamiensa asiakirjojen tyyppi, numero, voimassaoloaika ja myöntämismaa, joita toimivaltainen viranomainen pitää merkityksellisinä hänen tunnistamisensa, palauttamismenettelyn [...] toteuttamisen ja paluumaan määrittämisen kannalta;
- d) toisen jäsenvaltion tai jonkin kolmannen maan myöntämät oleskeluluvat tai muut kolmannen maan kansalaisen oleskeluun oikeuttavat luvat;

- e) toisen jäsenvaltion tekemä palauttamispäätös *tai maastapoistamispäätös taikka toisen jäsenvaltion määräämä maahantulokielto*;
- f) aiempi asuinmaa tai -maat ja aiempi asuinpaikka tai -paikat, matkareitit ja matkustusasiakirjat.
4. Jos toimivaltaiset viranomaiset päättävät pitää itsellään minkä tahansa 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun, [...] *palauttamista varten* tarvittavan asiakirjan, niiden on varmistettava, että kolmannen maan kansalainen saa [...] jäljennökset [...] *tai* sähköiset tallenteet alkuperäisistä asiakirjoista *taikka vahvistuksen asiakirjojen säilyttämisestä. Vapaaehtoisen paluun tapauksessa* toimivaltaisten viranomaisten on [...] joko palautettava tällaiset asiakirjat kolmannen maan kansalaiselle lähtöhetkellä tai kolmanteen maahan saavuttaessa.
5. Kolmannen maan kansalaisen on [...] *voitava vastaanottaa tiedonantoja kaikin tavoin, jotka jäsenvaltio on kansallisen lainsäädännön mukaisesti määrittänyt.* Jäsenvaltioiden on joko vahvistettava kansallisessa lainsäädännössä tiedoksiantotapa ja ajankohta, jona kolmannen maan kansalaisen katsotaan vastaanottaneen tiedoksiannon ja saaneen siitä tiedon, tai käytettävä *jäsenvaltioiden tai* unionin kehittämiä ja/tai tukemia digitaalisia järjestelmiä tällaista tiedoksiantoa varten.

[...]

21 a artikla
Pakenemisen vaara

1. *Yksittäistapauksissa on pakenemisen vaara, jos jokin seuraavista asianomaista laittomasti oleskelevaa kolmannen maan kansalaista koskevista kriteereistä täyttyy ja jollei toisin osoiteta:*
 - a) *kolmannen maan kansalainen on saapunut tai liikkunut ilman lupaa toisen jäsenvaltion alueelle, mukaan lukien kolmannen maan kautta tapahtuneen kauttakulun jälkeen, tai yrittää tehdä niin;*
 - b) *kolmannen maan kansalaisesta on tehty palauttamispäätös, jonka on tehnyt jokin muu jäsenvaltio kuin se, jonka alueella hän tällä hetkellä oleskelee laittomasti, mukaan lukien tilanteet, joissa tämä on havaittu Schengenin tietojärjestelmään asetuksen (EU) 2018/1860 nojalla tehtyjen kuulutusten välityksellä;*
 - c) *kolmannen maan kansalainen ei noudata yhtä tai useampaa 23 artiklan 1 kohdan ja 23 a artiklan 1 kohdan mukaisesti määrättyä toimenpidettä tai ilmaisee tai osoittaa aikomuksensa tehdä niin;*
 - d) *kolmannen maan kansalainen on tullut uudelleen jäsenvaltioiden alueelle voimassa olevan maahantulokiellon vastaisesti;*
2. *Tapauksissa, jotka eivät kuulu 1 kohdan soveltamisalaan, pakenemisen vaara on määritettävä tapauksen olosuhteiden arvioinnin perusteella. Arvioinnissa on käytettävä yhtä tai useampaa seuraavista asianomaista laittomasti oleskelevaa kolmannen maan kansalaista koskevista kriteereistä:*
 - a) *asuinpaikan, vakinaisen oleskelupaikan tai luotettavan osoitteen puuttuminen;*

- b) *jäsenvaltioiden alueelta poistumista 7 artiklan 1 a kohdan a alakohdan mukaisesti vahvistetun paluulle asetetun ajan kuluessa koskevan velvoitteen noudattamatta jättäminen*
- c) *poistumisajankohdan käsillä ollessa esiintyvät syyt uskoa, että kolmannen maan kansalainen aikoo rikkoa 21 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädettyä yhteistyövelvoitetta;*
- d) *väärien tai väärennettyjen henkilö- tai matkustusasiakirjojen, oleskelulupien tai viisumien taikka maahantuloedellytysten perusteena olevien asiakirjojen käyttäminen, tällaisten asiakirjojen tuhoaminen tai muulla tavoin hävittäminen, peitenimien käyttäminen petollisessa tarkoituksessa, muiden väärrien tietojen antaminen suullisesti tai kirjallisesti tai palauttamis- tai takaisinottomenettelyn vilpillinen vastustaminen muulla tavoin;*
- e) *paluu- ja uudelleenkotoutumisneuvontaan, jos toimivaltaiset viranomaiset sitä edellyttävät, osallistumatta jättäminen;*
- f) *kolmannen maan kansalaisella ei ole sosiaalisia siteitä, erityisesti perhesiteitä, hän on työskennellyt laittomasti ja hänellä on riittämättömät toimeentulokeinot;*
- g) *21 artiklan 2 kohdan a–c, e, f a ja i–k a alakohdan mukaisia velvoitteita ei ole noudatettu, mukaan lukien yhteistyöhaluttomuus matkustusasiakirjojen hankinnassa;*
- h) *muut kuin a–f alakohdassa tarkoitetut kriteerit, jos niistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.*

22 artikla

[...]

III a luku

TOIMENPITEET PALAUTTAMISEN SEKÄ SÄILÖÖNOTON VAIHTOEHTOJEN EDISTÄMISEKSI

23 artikla

[...] Yleiset toimenpiteet palauttamisen edistämiseksi[...]

1. [...] Tuloksellisen palauttamisen **valmistelemiseksi tai varmistamiseksi taikka maastapoistumis- ja yhteistyövelvoitteiden noudattamiseen kannustamiseksi jäsenvaltiot voivat määrätä** [...] kolmannen maan **kansalaiselle** yhden tai useampia seuraavista toimenpiteistä:
 - a) **velvoite pysyä** sellaisella jäsenvaltion alueella sijaitsevalla maantieteellisellä alueella [...], jolla he voivat liikkua vapaasti;
 - b) [...] **velvoite asua toimivaltaisten viranomaisten osoittamassa** tietyssä osoitteessa **tai paikassa**;
 - c) [...] **velvoite ilmoittautua** toimivaltaisille viranomaisille [...] **tietyinä ajankohtina henkilökohtaisesti tai muilla keinoin kansallisen lainsäädännön** [...] mukaisesti;
 - d) **muut kuin a–c alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet, jos niistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.**
2. Edellä 1 kohdan **mukaisia toimenpiteitä** sovelletaan ainoastaan siltä osin kuin se sopii yhteen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden erityistarpeiden ja lapsen edun kanssa.

- 2 a. *Edellä 1 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä voidaan määrätä myös kolmansien maiden kansalaisille, joita ei voida poistaa maasta, koska he eivät tee yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa.*
3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat pyynnöstä myöntää kolmannen maan kansalaiselle luvan [...] *olla väliaikaisesti noudattamatta 1 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä.*
- [...]
4. [...] *Kolmannen maan kansalaiselle on ilmoitettava, myönnetäänkö 3 kohdan [...] mukainen lupa vai ei.*
5. Kolmannen maan kansalaisen ei tarvitse pyytää *3 kohdan mukaista* lupaa mennäkseen sovittuun tapaamiseen viranomaisten kanssa tai tuomioistuimeen, *jos se olisi muuten rikkonut 1 kohdan velvoitteita ja jos* [...] hänen läsnäolonsa on välttämätöntä. Kolmannen maan kansalaisen on ilmoitettava tällaisista sovituista tapaamisista toimivaltaisille viranomaisille *etukäteen.*
6. Edellä olevan 1 kohdan b ja c alakohdan mukaiset päätökset on tehtävä kirjallisesti, niiden on oltava oikeasuhteisia ja niissä on otettava huomioon asianomaisen kolmannen maan kansalaisen erityisolosuhteet.

7. *Kolmannen maan kansalaiselle on ilmoitettava tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamista koskevasta päätöksestä ja kyseisen päätöksen noudattamatta jättämisen seurauksista, myös 29 artiklan mukaisesta säilöönnotosta.*

23 a artikla

Tutkintatoimenpiteet

1. *Rajoittamatta kansallisen lainsäädännön mukaisesti muista kuin palauttamiseen liittyvistä syistä toteutettavia tutkintatoimenpiteitä jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat, jos se on tarpeellista, oikeasuhteista ja asianmukaisesti perusteltua tuloksellisen palauttamisen valmistelemiseksi tai varmistamiseksi,*
- a) *tarkastaa kolmannen maan kansalaisen ja hänen asuinpaikkansa tai muut asiaankuuluvat tilat;*
 - b) *tarkastaa ja takavarikoida henkilökohtaisia tavaroita, elektronisia laitteita ja muita merkityksellisiä esineitä;*
 - c) *määrätä muita tutkintatoimenpiteitä, jos niistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.*
2. *Tämän artiklan 1 kohdan a–c alakohdan mukaiset tutkintatoimenpiteet voidaan toteuttaa ilman asianomaisen kolmannen maan kansalaisen suostumusta.*
3. *Kaikkien tämän artiklan 1 kohdan a–c alakohdan mukaisesti määrättyjen tutkintatoimenpiteiden yhteydessä on kunnioitettava perusoikeuksia, ja niihin on sovellettava unionin ja kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä takeita ja oikeussuojakeinoja.*

23 b artikla

Yhteistyövelvoitteen noudattamatta jättämisen seuraukset

1. *Jos 21 artiklan 1 kohdassa säädettyjä velvoitteita ja 21 artiklan 2 kohdan mukaisia vaatimuksia ei noudateta, jäsenvaltioiden on määrättävä asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle yksi tai useampia 23 artiklan 1 kohdassa säädettyistä toimenpiteistä ja ne voivat määrätä yhden tai useampia seuraavista toimenpiteistä, joiden on oltava tehokkaita ja oikeasuhtaisia:*
 - a) *biometrinen tietojen, myös sormenjälkien, tallentamisen keinot, joihin voisi sisältyä mahdollisuus käyttää pakkokeinoja viimeisenä keinona, jos kolmannen maan kansalainen ei anna biometrisiä tietoja 21 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaisesti;*
 - b) *tietyjen etuuksien ja avustusten, jos niistä säädetään jäsenvaltion lainsäädännössä, epääminen tai supistaminen, paitsi jos tämä johtaisi siihen, että henkilö ei pysty huolehtimaan perustarpeistaan;*
 - c) *vapaaehtoisen paluun edistämiseksi myönnettyjen kannustimien epääminen tai supistaminen, myös 46 artiklan 3 kohdan mukaisiin paluu- ja uudelleenkotoutumisohjelmiin sisältyvän tuen epääminen tai supistaminen;*
 - d) *työluvan, jos siitä säädetään kansallisessa lainsäädännössä, epääminen tai peruuttaminen;*
 - e) *maahantulokiellon keston pidentäminen enintään 10 artiklan 6 kohdassa olevan enimmäiskeston mukaisesti;*
 - f) *rikosoikeudelliset seuraamukset, mukaan lukien vankeusrangaistus, jos niistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä;*
 - g) *taloudelliset seuraamukset;*
 - h) *muut kuin edellä mainitut toimenpiteet tai seuraukset, jos niistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.*

23 c artikla

Säilöönoton vaihtoehdot pakenemisen ehkäisemiseksi

- 1. Jos on olemassa 21 a artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu pakenemisen vaara, jäsenvaltiot voivat määrätä kolmannen maan kansalaiselle yhden tai useampia seuraavista toimenpiteistä:*
 - a) asianmukaisen rahavakuuden tallettaminen;*
 - b) sähköisen seurannan käyttö;*
 - c) muut kuin a ja b alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet, jos niistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.*
- 2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamista koskevassa päätöksessä on esitettävä asiaan liittyvät tosiseikat ja oikeudelliset seikat.*
- 3. Kolmannen maan kansalaisille on ilmoitettava tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamista koskevasta päätöksestä ja kyseisen päätöksen noudattamatta jättämisen seurauksista, myös 29 artiklan mukaisesta säilöönotosta.*

IV luku

TAKEET JA OIKEUSSUOJAKEINOT

1 JAKSO

MENETTELYLLISET TAKEET

24 artikla

Tiedonsaantioikeus

1. ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että*** palauttamisen [...] kohteena oleville kolmansien maiden kansalaisille [...] tiedotetaan [...] seuraavista seikoista:
 - a) [...] menettelyn tarkoitus [...];
 - b) kolmansien maiden kansalaisten 21 ja 23 artiklassa säädetyt [...] velvollisuudet [...], [...] ***23 b artiklan ja 29 artiklan 3 kohdan e alakohdan*** mukaiset noudattamatta jättämisen seuraukset, kyseisestä henkilöstä tehdyn palauttamista koskevan kuulutuksen olemassaolo Schengenin tietojärjestelmässä ja toisen jäsenvaltion tekemän palauttamispäätöksen tunnustaminen ja täytäntöönpano 9 artiklan mukaisesti;
 - c) 46 artiklan mukaiset paluu- ja uudelleenkotoutumisneuvonta ja -ohjelmat;
 - d) heidän tämän asetuksen ja kansallisen lainsäädännön mukaiset menettelylliset oikeutensa [...], erityisesti oikeus oikeusapuun ja oikeudelliseen edustajaan 25 artiklan nojalla.

2. Tiedot on annettava [...] kielellä, jota kolmannen maan kansalainen ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella *olettaa* ymmärtävän [...]. Tiedot [...] *voidaan* antaa vakiomuotoisilla tietolomakkeilla, joko paperilla tai sähköisessä muodossa, ja tarvittaessa suullisesti *käännös- ja tulkkauspalveluja käyttäen. Ilman huoltajaa oleville* alaikäisille tiedot on annettava [...] ikätasoa vastaavalla tavalla ja siten, että mukana on [...] 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu edustaja tai *henkilö, joka on nimetty avustamaan alaikäistä.* [...]

25 artikla

Oikeusapu ja oikeudellinen edustus

1. Kun kyseessä on 27 artiklan mukainen muutoksenhaku tai uudelleentarkastelu [...] *tuomioistuimessa*, jäsenvaltioiden on kolmannen maan kansalaisen pyynnöstä varmistettava, että [...] *tälle annetaan tarvittavaa* maksutonta oikeusapua ja nimetään oikeudellinen edustaja [...].
2. *Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että ilman huoltajaa olevia alaikäisiä edustetaan ja avustetaan siten, että he voivat hyödyntää tämän asetuksen [...] mukaisia oikeuksia ja noudattaa sen mukaisia velvollisuuksia.*

3. [...]
4. Maksutonta oikeusapua saavat antaa ja oikeudellisenä edustajana toimia kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksytyt tai luvan saaneet oikeudelliset neuvonantajat tai muut riittävän pätevät henkilöt [...], jotka voivat ***avustaa tai edustaa*** kolmannen maan kansalaista, ***tai valtioista riippumattomat järjestöt, jotka on hyväksytty kansallisen lainsäädännön mukaisesti tarjoamaan oikeudellisia palveluja tai edustusta kolmannen maan kansalaisille.***
5. Jäsenvaltiot voivat evätä maksuttoman oikeusavun ja oikeudellisen edustuksen muutoksenhakumenettelyssä, jos
 - a) kolmannen maan kansalaisella katsotaan olevan riittävät varat oikeusapuun ja oikeudelliseen edustajaan omalla kustannuksellaan;
 - b) muutoksenhaulla ei katsota olevan todellisia edellytyksiä menestyä tai sen katsotaan olevan vilpillinen;
 - c) muutoksenhaku tai uudelleentarkastelu on toisella tai korkeammalla muutoksenhakutasolla kansallisen lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien muutoksenhaun uudelleen käsittely tai uudelleenarviointi;
 - d) kolmannen maan kansalaista avustaa tai edustaa jo oikeudellinen neuvonantaja.
6. Maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustajaa pyytävää kolmannen maan kansalaista [...] ***voidaan vaatia*** ilmoittamaan taloudellinen tilanteensa.

7. [...] Jäsenvaltiot voivat

- a) asettaa rahallisia tai aikarajoituksia maksuttoman oikeusavun ja oikeudellisen edustajan tarjoamiselle edellyttäen, että tällaiset rajoitukset eivät ole mielivaltaisia eivätkä aiheettomasti rajoita mahdollisuutta saada maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustajaa [...];
- b) pyytää korvaamaan kokonaan tai osittain mahdollisesti aiheutuneet kustannukset, jos kolmannen maan kansalaisen taloudellinen tilanne on parantunut palauttamismenettelyn aikana tai jos päätös maksuttoman oikeusavun antamisesta ja oikeudellisen edustajan nimeämisestä on tehty kolmannen maan kansalaisen toimittamien väärin tietojen perusteella;
- c) säätää, että palkkioiden ja muiden kustannusten ja korvausten osalta kolmansien maiden kansalaisten kohtelun on oltava samanlaista mutta ei suosiollisempaa kuin jäsenvaltioiden omille kansalaisilleen oikeusapuun liittyvissä asioissa yleensä myöntämä kohtelu.

8. Jäsenvaltioiden on säädettävä **27 artiklan mukaiseen muutoksenhakuun tai uudelleentarkasteluun tuomioistuimessa liittyvien** maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustajaa koskevien pyyntöjen esittämis- ja käsittelytapaa koskevista erityisistä menettelysäännöistä tai sovellettava voimassa olevia sääntöjä, jotka koskevat samankaltaisia jäsenvaltion sisäiseen oikeuteen perustuvia vaatimuksia, edellyttäen, että näissä säännöissä ei tehdä maksuttoman oikeusavun ja oikeudellisen edustajan saamista kohtuuttoman vaikeaksi tai mahdottomaksi.

9. Kun päätöksen olla myöntämättä maksutonta oikeusapua ja oikeudellista edustajaa tekee viranomainen, joka ei ole [...] *tuomioistuin*, sillä perusteella, että muutoksenhaulla ei katsota olevan konkreettisia edellytyksiä menestyä tai sen katsotaan olevan vilpillinen, hakijalla on oltava oikeus tehokkaihin oikeussuojakeinoihin [...] *tuomioistuimessa* muutoksen hakemiseksi tähän päätökseen. [...]
10. Jäsenvaltiot voivat säätää maksuttomasta oikeusavusta ja oikeudellisesta edustuksesta hallinnollisessa menettelyssä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2 JAKSO

OIKEUSSUOJAKEINOT

26 artikla

Oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin

1. Kolmannen maan kansalaiselle on annettava mahdollisuus käyttää tehokkaita oikeussuojakeinoja, jotta hän voi hakea muutosta **7 artiklan 1 kohdassa** [...], 10 artiklassa ja 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin päätöksiin [...] **kansallisen lainsäädännön mukaisesti** toimivaltaisessa [...] **tuomioistuimessa**.
2. Tehokkaiden oikeussuojakeinojen on sisällettävä sekä tosiseikkojen että oikeudellisten seikkojen [...] tutkiminen kaikilta osin.
3. [...] **Jos palauttamispäätöstä tai maastapoistamispäätöstä koskevasta muutoksenhausta vastaavan tuomioistuimen tietoon saatetut asiakirja-aineistoon kuuluvat seikat, sellaisina kuin ne ovat kontradiktorisen menettelyn päättyessä täydennettyinä tai selvennettyinä, viittaavat siihen, että palauttamiskiellon periaate saattaa vaarantua**, [...] palauttamiskiellon periaatteesta johtuvien vaatimusten noudattaminen **on** tarkistettava [...].
4. **Palauttamispäätöksen muun kuin keskeisen osan peruuttaminen tai kumoaminen ei saa johtaa asianomaisen päätöksen peruuttamiseen tai kumoamiseen muilta osin.**

Muutoksenhaku toimivaltaisessa [...] tuomioistuimessa

1. Tätä asetusta sovellettaessa [...] muutoksen hakemiseen ensimmäisen oikeusasteen [...] ***tuomioistuimessa*** sovellettava määräaika saa olla enintään 14 päivää, ***jollei kansallisessa lainsäädännössä säädetä pidemmästä, kuitenkin enintään 30 päivän määräajasta.***
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun ***määräajan*** [...] on alettava kulua päivästä, jona ***7 artiklan 1 kohdassa*** [...], 10 artiklassa sekä 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut päätökset annetaan tiedoksi kolmannen maan kansalaiselle [...] tai ***katsotaan tiedoksi annetuiksi*** kansallisen lainsäädännön mukaisesti [...].
3. Jos palauttamispäätös perustuu päätökseen laillisen oleskelun epäamisestä tai lopettamisesta tai se on tehty samalla toimenpiteellä kuin viimeksi mainittu päätös, palauttamispäätöstä koskevan muutoksenhaun määräajat voivat olla ne, joista säädetään kansallisessa lainsäädännössä laillisen oleskelun lopettamista tai epäämistä koskevaan päätökseen kohdistuvan muutoksenhaun osalta.
4. Jos yhdessä 7 artiklassa tarkoitetun palauttamispäätöksen kanssa määrätään maahantulokielto ***ja/tai annetaan maastapoistamispäätös***, [...] niihin on haettava muutosta yhdessä kyseistä palauttamispäätöstä koskevan muutoksenhaun kanssa samassa [...] ***tuomioistuimessa***, samoja [...] menettelyjä noudattaen ja samoissa määräajoissa. Jos maahantulokielto määrätään ***tai maastapoistamispäätös annetaan*** erillään palauttamispäätöksestä tai se on ainoa riitautettava päätös, siihen voidaan hakea muutosta erikseen. [...]

[...]

28 artikla

Lykkäävä vaikutus

1. ***Ennen*** 7 artiklan [...] ja 12 artiklan 2 kohdan nojalla tehtyjen päätösten täytäntöönpanoa ***jäsenvaltioiden*** on ***varmistettava, että toimivaltainen*** ensimmäisen oikeusasteen ***tuomioistuin voi pyynnöstä tai viran puolesta*** lykätä ***maastapoistamista 27 artiklan mukaiseen muutoksenhakuun sovellettavaksi määräajaksi tai kunnes muutoksenhaun tulos on selvillä, jollei kansallisessa lainsäädännössä jo säädetä, että ensimmäisen oikeusasteen muutoksenhaulla on lykkäävä vaikutus. Jäsenvaltiot voivat perusoikeuskirjan 47 artiklaa täysin noudattaen kansallisen lainsäädännön nojalla päättää, myönnetäänkö lykkäys pyynnöstä vai viran puolesta.***
2. [...]

3. Jos ensimmäiseen tai myöhempään muutoksenhakua koskevaan päätökseen haetaan uudestaan muutosta, *maastapoistamista* [...] ei saa lykätä, paitsi jos kolmannen maan kansalainen pyytää lykkäämistä ja toimivaltainen [...] *tuomioistuim* päättää myöntää sen ottaen huomioon tarkasteltavana olevan tapauksen erityisolosuhteet. ***Tämä ei rajoita kansallisen lainsäädännön säännösten soveltamista.***

[...]

V luku

SÄILÖÖNOTTO

29 artikla

Säilöönoton perusteet

1. Jäsenvaltiot voivat ottaa kolmannen maan kansalaisen säilöön tämän asetuksen nojalla tapauskohtaisen arvioinnin perusteella ja vain, jos säilöönotto on oikeasuhteinen.
2. Jäsenvaltiot voivat pitää kolmannen maan kansalaista säilöönotettuna ainoastaan *palauttamisen toteuttamiseksi, myös palauttamisen valmistelemiseksi, sekä takaisinottamiseksi ja* [...] maastapoistamisen toteuttamiseksi.
3. Kolmannen maan kansalaisen säilöönoton on perustuttava yhteen tai useampaan seuraavista säilöönottoperusteista:
 - a) on olemassa [...] **21 a** artiklan mukaisesti määritetty pakenemisen vaara;
 - b) kolmannen maan kansalainen välttelee tai vaikeuttaa *takaisinottamista*, palauttamisen valmistelemista tai maastapoistamista [...];
 - c) kolmannen maan kansalainen aiheuttaa 16 artiklassa tarkoitettuja turvallisuusriskejä;
 - d) kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyys tai kansalaisuus on tarpeen määrittää tai varmentaa;
 - e) [...] **21** artiklan **2 kohdan a–c, e, f a ja i–k a alakohdan mukaisia** [...] *velvoitteita* ei ole noudatettu, *mukaan lukien yhteistyöhaluttomuus matkustusasiakirjojen hankinnassa*;
 - f) *muut kansallisessa lainsäädännössä säädetty palauttamiseen liittyvät asiaankuuluvat perusteet, joilla varmistetaan tulokselliset palauttamismenettelyt ja jotka ovat välttämättömiä ja oikeasuhteisia.*

4. [...]
5. Säilöönottomääräyksen antaa hallinto- tai oikeusviranomainen. Säilöönotosta on tehtävä kirjallinen päätös, jossa esitetään päätöksen perusteena olevat tosiseikat ja oikeudelliset seikat sekä tiedot käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista. Päätöksestä on [...] **ilmoitettava** kolmannen maan kansalaiselle **suullisesti tai kirjallisesti** kielellä, jota hän ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän, **myös tulkkaus- tai käännöspalveluja käyttäen**.
6. Kun kolmannen maan kansalainen otetaan säilöön 2 kohdan nojalla, jäsenvaltioiden on otettava huomioon [...] **se, onko** kolmannen maan kansalainen haavoittuvassa asemassa oleva henkilö.

30 artikla

[...]

31 artikla

[...]

Säilöönoton kesto

1. Säilöönoton on oltava mahdollisimman lyhytkestoinen, ja se voi jatkua niin kauan kuin 29 artiklassa säädetyt [...] **perusteet** täyttyvät ja se on välttämätöntä onnistuneen palauttamisen varmistamiseksi.
2. Jos käy ilmi, että 29 artiklassa säädetyt [...] **perusteet** eivät enää täyty, [...] kolmannen maan kansalainen on vapautettava **säilöönotosta tämän asetuksen mukaisesti**. Tällainen vapauttaminen ei estä [...] **23–23 c artiklan** mukaisten toimenpiteiden soveltamista [...].
3. Säilöönoton kesto ei saa ylittää 12:ta kuukautta yhdessä [...] jäsenvaltiossa. [...] Jos palauttamismenettely todennäköisesti kestää kauemmin, koska asianomainen kolmannen maan kansalainen ei tee yhteistyötä tai koska tarvittavien asiakirjojen saaminen kolmansista maista viivästyy, **säilöönoton kesto voidaan pidentää, mutta se saa olla enintään 24 kuukautta yhdessä jäsenvaltiossa.**
Jos kolmannen maan kansalainen on siirtynyt toiseen jäsenvaltioon ja hänen toimintansa muodostaa 29 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun säilöönottoperusteen, sovelletaan uutta säilöönottoaikaa.

3 a. Säilöönottoa voidaan 3 kohdan mukaisen 24 kuukauden enimmäissäilöönottoajan päätyttyä jatkaa enintään kuuden kuukauden ajanjaksoiksi, jos on olemassa pakenemisen vaara ja jos on ilmennyt kohtuullinen mahdollisuus maastapoistamiseen yhden tai useamman olosuhteiden muutoksen perusteella seuraavasti:

- a) kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyydestä on saatu uutta merkittävää tietoa;**
- b) matkustusasiakirja on saatu tai voidaan kohtuudella olettaa saaduksi olosuhteiden muutoksen perusteella;**
- c) yhteistyö kolmannen maan kanssa on parantunut.**

Kun kolmannen maan kansalainen otetaan säilöön tämän alakohdan mukaisesti, jäsenvaltion on asetettava tällainen tapaus etusijalle sen varmistamiseksi, että säilöönottoa jatketaan mahdollisimman lyhyen ajan.

4. Säilöönoton 3 ja 3 a kohdan mukaisten enimmäiskestojen [...] päätyminen ei estä [...] 23–23 c artiklan mukaisten toimenpiteiden soveltamista.

5. **Jos kolmannen maan kansalainen tekee säilöönoton aikana yhteistyötä palauttamisensa suhteen, asianomaisen kolmannen maan kansalaisen vapaaehtoinen paluu on tarvittaessa järjestettävä ilman aiheetonta viivytystä. Säilöönottoa voidaan tarvittaessa jatkaa lähtöön saakka tuloksellisen palauttamisen varmistamiseksi 3 ja 3 a kohdan osalta.**

Säilöönottopäätösten uudelleentarkastelu

1. **Jäsenvaltioiden on varmistettava, että** säilöönottoa [...] tarkastellaan uudelleen [...] vähintään [...] **kuuden** kuukauden välein joko asianomaisen kolmannen maan kansalaisen hakemuksesta tai viran puolesta.
2. **Jäsenvaltioiden on varmistettava, että** ilman huoltajaa olevien alaikäisten säilöönottoa [...] tarkastellaan uudelleen [...] vähintään [...] kolmen kuukauden välein **joko asianomaisen kolmannen maan kansalaisen hakemuksesta tai viran puolesta.**
3. Jos hallintoviranomaiset ovat päättäneet säilöönotosta tai jatkaneet sitä, jäsenvaltion on [...]
 - a) [...] **säädettävä**, että oikeusviranomainen tutkii säilöönoton laillisuuden ja **tekee siitä päätöksen** mahdollisimman lyhyessä ajassa säilöönoton alkamisen jälkeen **kansallisessa lainsäädännössä säädetyn määräajan puitteissa** [...]; tai
 - b) **annettava** asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle [...] oikeus panna vireille menettely, jossa oikeusviranomainen tutkii [...] hänen säilöönottonsa laillisuuden ja [...] **tekee siitä päätöksen** mahdollisimman lyhyessä ajassa kyseisen menettelyn alkamisen jälkeen **kansallisessa lainsäädännössä säädetyn määräajan puitteissa** [...]. Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltioiden on välittömästi säilöönoton yhteydessä ilmoitettava asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle mahdollisuudesta tällaisen menettelyn vireillepanoon.

Säilöönotto-olosuhteet

1. Säilöönoton on *pääsääntöisesti* tapahduttava [...] siihen tarkoitetuissa laitoksissa, mukaan lukien muiden laitosten erityisosastot. Jos jäsenvaltio ei voi järjestää säilöönottoa tällaisissa laitoksissa vaan joutuu turvautumaan vankilamajoitukseen, kolmannen maan kansalaiset on *mahdollisuuksien mukaan* pidettävä erillään vangeista.
2. Säilöönotetuilla kolmansien maiden kansalaisilla on oltava mahdollisuus ulkoiluun. *Ulkoilua voidaan rajoittaa rajoitetuksi ajaksi, jos se on tarpeen ja oikeasuhteista säilöönottolaitoksen moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.*
3. Säilöönotetuille kolmannen maan kansalaisille on pyynnöstä annettava asianmukaisen ajan kuluessa mahdollisuus ottaa yhteys oikeudellisiin edustajiin, perheenjäseniin ja toimivaltaisiin konsuliviranomaisiin.
4. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota säilöönotettujen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden [...] erityistarpeisiin. Säilöönotetuille kolmansien maiden kansalaisille on annettava kiireellistä terveydenhoitoa ja välttämätöntä sairaanhoitoa.
5. Oikeudellisilla edustajilla, perheenjäsenillä, toimivaltaisilla konsuliviranomaisilla sekä asiaan liittyvillä ja toimivaltaisilla kansallisilla, kansainvälisillä ja valtiosta riippumattomilla järjestöillä ja elimillä on oltava *kolmannen maan kansalaisen pyynnöstä* mahdollisuus vierailla kaikissa säilöönottoyksiköissä sekä olla yhteydessä niissä oleviin kolmansien maiden kansalaisiin ja vierailla heidän luonaan yksityisyyden suojan takaavissa olosuhteissa. Tällaisiin vierailuihin voidaan soveltaa lupavaatimusta *ja muita asianmukaisia ehtoja, mukaan lukien toimivaltaisen viranomaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti etukäteen myöntämä asianmukainen turvallisuus selvitys. Jäsenvaltiot voivat asettaa tällaiselle pääsyyille rajoituksia kansallisen lainsäädännön nojalla, jos tällaiset rajoitukset ovat objektiivisesti katsoen tarpeen turvallisuuden, yleisen järjestyksen tai laitoksen hallinnoinnin kannalta.*

6. Säilöönotetuille kolmansien maiden kansalaisille on annettava [...] tiedot kyseisen yksikön säännöistä ja heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan [...] kielellä, jota he **ymmärtävät tai jota heidän voidaan kohtuudella olettaa** ymmärtävän. Tällaisiin tietoihin on kuuluttava myös tiedot kansallisen lainsäädännön nojalla heille kuuluvasta oikeudesta ottaa yhteyttä 3 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin henkilöihin ja elimiin.

35 artikla

Ilman huoltajaa olevien alaikäisten ja perheiden, joissa on alaikäisiä, säilöönotto-olosuhteet

1. Ilman huoltajaa olevat alaikäiset ja perheet, joissa on alaikäisiä, saadaan ottaa säilöön vasta viimeisenä keinona ja mahdollisimman lyhyeksi ajaksi ottaen huomioon lapsen etu.
2. [...] Ilman huoltajaa oleville alaikäisille [...] **ja perheille, joissa on alaikäisiä**, on tarjottava **säilöönoton aikana** erilliset majoitustilat, jotka takaavat riittävän yksityisyyden. Henkilöstöllä on oltava asianmukainen koulutus, ja tilat on mukautettava vastaamaan [...] **alaikäisten** ja heidän [...] **ikänsä** asettamia tarpeita.
3. Säilöönotetuilla alaikäisillä on oltava mahdollisuus vapaa-ajan toimintaan, mukaan lukien heidän ikäänsä sopiva leikki- ja virkistystoiminta, ja heillä on oltava mahdollisuus säilöönoton keston parhaiten soveltuvaan koulutukseen **tai koulutustoimintaan**.

VI luku

TAKAISINOTTO

36 artikla

Takaisinotto [...]

1. [...] Toimivaltaisten viranomaisten *on* [...] palauttamispäätöksen *tekemisen* [...] *jälkeen* käynnistettävä *tarvittaessa* takaisinotto [...], *tapauksen mukaan* Frontexin tuella, *erityisesti jos on todettava tai todennettava asianomaisen henkilön henkilöllisyys tai kansalaisuus tai saatava palauttamisen mahdollistava matkustusasiakirja* [...].
2. [...]
3. [...] Tarvittaessa on käytettävä palauttamista varten myönnettävää eurooppalaista matkustusasiakirjaa sovellettavan takaisinottovälineen ja asetuksen (EU) 2016/1953³⁰ mukaisesti.

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1953, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, eurooppalaisen matkustusasiakirjan käyttöönotosta laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamista varten ja 30 päivänä marraskuuta 1994 annetun neuvoston suosituksen kumoamisesta (EUVL L 311, 17.11.2016, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1953/oj>).

4. [...]
5. [...]
6. [...]
7. Kolmansissa maissa takaisinottoa [...] tukevat unionin rahoittamat unionin palauttamisasioiden yhteyshenkilöt. Tällaiset yhteyshenkilöt ovat osa unionin edustustojen rakennetta, ja he koordinoivat toimintaansa tiiviisti komission kanssa unionin asiaan liittyvien toimintapoliittisten painopisteiden saavuttamiseksi.

8. *Kolmansien maiden kanssa tehtävän takaisinottoyhteistyön seurantaan varten komissio voi pyytää 12 kuukauden välein, että Frontexille toimitetaan asianomaisten kolmansien maiden osalta seuraavat tiedot:*
- a) *kansalaisuuden vahvistamista koskevien pyyntöjen lukumäärä ja kansalaisuuden vahvistamista koskeviin pyyntöihin saatujen myönteisten ja kielteisten vastausten lukumäärä;*
 - b) *matkustusasiakirjojen myöntämistä koskevien pyyntöjen lukumäärä, kolmannen maan viranomaisten myöntämien matkustusasiakirjojen lukumäärä ja matkustusasiakirjapyyntöjä koskevien kielteisten vastausten lukumäärä;*
9. *Frontex tarjoaa komissiolle pääsyn tässä kohdassa tarkoitettuihin tietoihin. Edellä a ja b alakohdassa tarkoitetut jäsenvaltioiden mukaan eritellyt tiedot voidaan toimittaa kolmansille maille takaisinottovelvollisuuksien täytäntöönpanon ja noudattamisen seurantaan varten, mukaan lukien unionin takaisinottovälineiden yhteydessä.*
10. *Jäsenvaltioita ei veloiteta toimittamaan pyydettyjä tietoja, jos niitä ei ole saatavilla.*

37 artikla

[...]

VII luku

HENKILÖTIETOJEN JAKAMINEN JA SIIRTÄMINEN

38 artikla

Tietojen jakaminen jäsenvaltioiden kesken

1. Jäsenvaltioiden on hyödynnettävä kaikkia soveltuvia yhteistyö- ja tietojenvaihtokeinoja tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi.
2. Tietojenvaihto on toteutettava jäsenvaltion pyynnöstä ja ainoastaan jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä.
3. Jäsenvaltioiden on *pyynnöstä* toimitettava toisilleen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa henkilöä koskevat *saatavilla olevat* tiedot palauttamismenettelyn [...] toteuttamista ja *paluu- ja* uudelleenkotouttamistuen antamista varten.
4. Jos 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja voidaan vaihtaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/818³¹ 4 artiklan 15 alakohdassa tarkoitettujen EU:n tietojärjestelmien kautta tai asetuksen (EU) 2018/1860 mukaisten lisätietojen välityksellä, tällaisia tietoja on *pääsääntöisesti* vaihdettava ainoastaan näillä tavoilla.

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/818, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehyksen vahvistamisesta poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä sekä turvapaikka- ja muuttoliikeasioita koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja asetusten (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 ja (EU) 2019/816 muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj>).

5. [...] **Tietopyyntö** [...] on perusteltava.
6. Edellä 3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin [...] **voivat** sisältyä erityisesti
- a) tiedot, jotka ovat tarpeen kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyyden ja tarvittaessa hänen perheenjäsentensä, sukulaistensa ja muiden omaistensa henkilöllisyyden toteamiseksi [...];
 - b) kolmannen maan kansalaisesta asetuksen (EU) 2024/1358 mukaisesti otettuihin biometrisiin tietoihin liittyvät tiedot [...];
 - c) tiedot kolmannen maan kansalaisen kansalaisuudesta ja **mahdollisesta** matkustusasiakirjasta tai -asiakirjoista;
 - d) tiedot kolmannen maan kansalaisen asuinpaikoista, matkareiteistä ja kielitaidosta sekä yhteystiedot (sähköpostiosoite (-osoitteet) ja puhelinnumero(t));
 - e) tiedot **mahdollisesta oleskeluasemasta tai oleskeluun oikeuttavista luvista, myös** jonkin jäsenvaltion tai kolmannen maan myöntämistä oleskeluasiakirjoista tai viisumeista **sekä niitä koskevista hakemuksista tai niiden voimassaolon jatkamisesta;**

- f) kolmannen maan kansalaisen palauttamisoperaatioon liittyvät tiedot [...];
- g) kolmannen maan kansalaisen *palauttamiseen ja tarvittaessa* uudelleenkotoutumiseen liittyvät tiedot [...];
- h) kolmannen maan kansalaisesta mahdollisesti tehtyjen palauttamispäätösten perustelut;
- h a) tiedot siitä, noudattaako kolmannen maan kansalainen 21 ja 23 artiklan mukaisia velvoitteita;***
 - i) tieto siitä, onko kolmannen maan kansalainen otettu säilöön tai onko häneen sovellettu säilöönoton vaihtoehtoja;
 - j) tiedot, jotka liittyvät rikosrekisteriin tai kolmannen maan kansalaisen yleiselle järjestykselle, yleiselle turvallisuudelle tai kansalliselle turvallisuudelle aiheuttamaan uhkaan;
 - k) tiedot kolmannen maan kansalaisen haavoittuvuudesta, terveydentilasta ja lääketieteellisistä tarpeista.

7. Pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion on vastattava mahdollisimman pian ja viimeistään [...] **kahden** viikon kuluessa.
8. Vaihdettuja tietoja voidaan käyttää ainoastaan 3 kohdassa esitettyihin tarkoituksiin. Tällaiset tiedot voidaan kussakin jäsenvaltiossa toimittaa niiden tyyppistä ja vastaanottavan viranomaisen toimivallasta riippuen ainoastaan viranomaisille tai oikeusviranomaisille, jotka vastaavat palauttamismenettelystä, takaisinotosta [...] tai uudelleenkotouttamistuen antamisesta.
9. ***Jäsenvaltioiden on pyynnöstä toimitettava toisilleen kolmannen maan kansalaisen alkuperäiset matkustusasiakirjat, jos matkustusasiakirja on tarpeen palauttamisen varmistamiseksi.***

39 artikla

Kolmansien maiden kansalaisiin liittyvien tietojen siirtäminen kolmansiin maihin palauttamista, takaisinottoa ja uudelleenkotouttamista varten

1. Toimivaltainen viranomainen ja tapauksen mukaan Frontex voivat käsitellä 38 artiklan 6 kohdan a–h **ja k** alakohdassa tarkoitettuja tietoja ja siirtää niitä kolmannen maan toimivaltaiselle viranomaiselle [...] **tai** kolmansille [...] **osapuolille, jotka vastaavat uudelleenkotouttamistuesta tai muista palauttamisen toteuttamiseen liittyvistä tehtävistä, kuten lentoyhtiöille tai terveydenhuollon tarjoajille, jos** [...] se on tarpeen [...] **palauttamisen, takaisinoton [...] ja uudelleenkotouttamisen** toteuttamista varten, sanotun kuitenkin rajoittamatta 40 ja 41 artiklan soveltamista.

2. [...]
3. Henkilötietoja 1 tai 2 kohdan nojalla siirtävien jäsenvaltioiden on varmistettava, että tällaiset siirrot ovat asetuksen (EU) 2016/679 V luvun mukaisia, ja Frontex varmistaa, että ne ovat asetuksen (EU) 2018/1725 V luvun mukaisia.
4. Jos siirto tehdään 1 [...] kohdan nojalla, se on dokumentoitava ja asiakirjat on pyynnöstä asetettava asetuksen (EU) 2016/679 51 artiklan 1 kohdan ja asetuksen (EU) 2018/1725 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti perustetun toimivaltaisen valvontaviranomaisen saataville, mukaan lukien siirron päivämäärä ja kellonaika sekä tiedot vastaanottavan kolmannen maan toimivaltaisesta viranomaisesta.

Kolmansien maiden kansalaisten rikostuomioihin liittyvien tietojen siirtäminen kolmansiin maihin palauttamista, takaisinottoa ja uudelleenkotouttamista varten

1. Toimivaltainen viranomainen ja tapauksen mukaan Frontex voi yksittäistapauksissa käsitellä kolmannen maan kansalaisen yhteen tai *useampaan* rikostuomioon liittyviä tietoja ja siirtää ne kolmannen maan toimivaltaiselle viranomaiselle *tai uudelleenkotouttamistuesta tai muista palauttamisen toteuttamiseen liittyvistä tehtävistä vastaaville kolmansille osapuolille*, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) kolmannen maan kansalainen, jonka henkilötietoja siirretään, on tuomittu viimeksi kuluneiden 25 vuoden aikana terrorismirikoksesta tai viimeksi kuluneiden 15 vuoden aikana mistä tahansa muusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1240³² liitteessä mainitusta rikoksesta [...] *tai on syyllistynyt rikokseen, josta seuraa* vähintään *vuoden* vapausrangaistus [...] tuomiojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaan;
 - b) tietojen siirto on tarpeen *palauttamisen* [...], takaisinoton [...] *ja uudelleenkotouttamisen* toteuttamiseksi;
 - c) [...]

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1240, annettu 12 päivänä syyskuuta 2018, Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 1077/2011, (EU) N:o 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 ja (EU) 2017/2226 muuttamisesta (EUVL L 236, 19.9.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj>).

- d) viranomaisen ja tapauksen mukaan Frontex ovat [...] *tarkistaneet*, että tietojen siirtäminen ei uhkaa rikkoa palauttamiskiellon periaatetta;
- e) viranomaisen ja tapauksen mukaan Frontex ovat [...] *tarkistaneet*, että tietojen siirtäminen ei uhkaa rikkoa perusoikeuskirjan 50 artiklaa.

2. [...]

3. Henkilötietoja 1 tai 2 kohdan nojalla siirtävien jäsenvaltioiden on varmistettava, että tällaiset siirrot ovat asetuksen (EU) 2016/679 V luvun mukaisia, ja Frontex varmistaa, että ne ovat asetuksen (EU) 2018/1725 V luvun mukaisia.
4. Jos siirto tehdään 1 [...] kohdan nojalla, se on dokumentoitava ja asiakirjat on pyynnöstä asetettava asetuksen (EU) 2016/679 51 artiklan 1 kohdan ja asetuksen (EU) 2018/1725 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti perustetun toimivaltaisen valvontaviranomaisen saataville, mukaan lukien siirron päivämäärä ja kellonaika, tiedot vastaanottavan kolmannen maan toimivaltaisesta viranomaisesta sekä perustelut sille, että siirto on 1 [...] kohdassa säädettyjen edellytysten mukainen, sekä siirretyt henkilötiedot.

41 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten terveystietojen siirtäminen kolmansille maille palauttamisoperaation ja uudelleenkotouttamisen toteuttamista varten

1. Toimivaltainen viranomainen ja tapauksen mukaan Frontex voi yksittäistapauksissa käsitellä kolmannen maan kansalaiselle palauttamisoperaation aikana annettavaa lääketieteellistä apua koskevia tietoja ja siirtää ne kolmannen maan toimivaltaiselle viranomaiselle ***tai uudelleenkotouttamistuesta tai muista palauttamisen toteuttamiseen liittyvistä tehtävistä vastaaville kolmansille osapuolille, kuten terveydenhuollon tarjoajille***, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) tietojen siirto on tarpeen palauttamisoperaation toteuttamiseksi;

[...]

2. Toimivaltainen viranomainen ja tapauksen mukaan Frontex voi yksittäistapauksissa käsitellä tietoja kolmannen maan kansalaisen terveydestä *ja lääketieteellisistä tarpeista* ja siirtää ne uudelleenkotouttamistuesta *tai muista palauttamisen toteuttamiseen liittyvistä tehtävistä vastaavalle kolmannelle osapuolelle*, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) tietojen siirto on tarpeen 46 artiklassa tarkoitettun, kolmannen maan kansalaisen lääketieteellisiin tarpeisiin räätälöidyn uudelleenkotouttamistuen antamiseksi;
 - b) kolmannen maan kansalainen, jonka henkilötietoja siirretään, [...] on antanut suostumuksensa tällaiseen siirtoon.
3. Henkilötietoja 1 tai 2 kohdan nojalla siirtävien jäsenvaltioiden on varmistettava, että tällaiset siirrot ovat asetuksen (EU) 2016/679 V luvun mukaisia, ja Frontex varmistaa, että ne ovat asetuksen (EU) 2018/1725 V luvun mukaisia.
4. Jos siirto tehdään 1 tai 2 kohdan nojalla, se on dokumentoitava ja asiakirjat on pyynnöstä asetettava asetuksen (EU) 2016/679 51 artiklan 1 kohdan ja asetuksen (EU) 2018/1725 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti perustetun toimivaltaisen valvontaviranomaisen saataville, mukaan lukien siirron päivämäärä ja kellonaika, tiedot vastaanottavan kolmannen maan toimivaltaisesta viranomaisesta sekä perustelut sille, että siirto on 1 tai 2 kohdassa säädettyjen edellytysten mukainen, sekä siirretyt henkilötiedot.

VIII luku

YHTEINEN PALAUTTAMISJÄRJESTELMÄ

42 artikla

Yhteisen palauttamisjärjestelmän osatekijät

1. Tämän asetuksen mukainen yhteinen palauttamisjärjestelmä koostuu seuraavista:
 - a) yhteinen menettely sellaisten kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi, joilla ei ole oikeutta oleskella [...] *jäsenvaltioiden alueella*;
 - b) jäsenvaltioiden välinen palauttamispäätösten tunnustamis- ja täytäntöönpanojärjestelmä;
 - c) [...]
 - d) digitaaliset järjestelmät kolmansien maiden kansalaisten palauttamisen [...] ja uudelleenkotouttamisen hallintaan;
 - e) jäsenvaltioiden välinen yhteistyö;
 - e a) säilönottokapasiteetin riittävä taso, jonka jäsenvaltio määrittää ottaen huomioon todelliset tarpeet;*
 - f) *unionin taloudellinen tuki ja* unionin elimien, toimistojen ja virastojen [...] omien toimeksiantojensa mukaisesti antama *operatiivinen tuki*.

2. Unioni ja jäsenvaltiot määrittävät palauttamisen [...] ja uudelleenkotouttamisen yhteiset painopisteet ja varmistavat tarvittavat jatkotoimet ottaen huomioon asetuksen (EU) 2024/1351 8 artiklan nojalla hyväksytyt eurooppalaisen turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintastrategian, asetuksen (EU) [...] **2024/1349** mukaisen rajalla tapahtuvan palauttamismenettelyn täytäntöönpanon, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 810/2009³³ 25 a artiklan mukaisen, kolmansien maiden jäsenvaltioiden kanssa takaisinoton alalla tekemän yhteistyön tason arvioinnin sekä unionin takaisinottovälineet ja muut takaisinottoa koskevan yhteistyön kannalta merkitykselliset unionin välineet.
3. Unioni ja jäsenvaltiot varmistavat toimivaltaisten viranomaisten keskinäisen sekä unionin ja jäsenvaltioiden välisen vilpittömän yhteistyön ja tiiviin koordinoinnin sekä sisäisten ja ulkoisten osatekijöiden välisen synergian [...].

43 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset [...]

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä kansallisen lainsäädännön mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset, jotka ovat vastuussa tästä asetuksesta johtuvien velvoitteiden täyttämisestä.

[...]

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 810/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, yhteisön viisumisäätöjen laatimisesta (viisumisäätö) (EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>).

[...]

44 artikla

Jäsenvaltioiden välinen yhteistyö

1. Edellä olevan 43 artiklan mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä ja annettava keskinäistä apua *pääsääntöisesti* seuraavia tarkoituksia varten:
 - a) kauttakulun salliminen niiden alueen kautta, jotta voidaan auttaa toisen jäsenvaltion tekemän palauttamispäätöksen noudattamisessa tai saada matkustusasiakirjat;
 - b) logistisen [...] tai muun aineellisen tai luontoissuorituksina annettavan avun antaminen *a alakohdan nojalla tapahtuvan kauttakulun yhteydessä*;
 - c) *8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun siirron helpottaminen*;
 - d) *sen tukeminen, että kolmannen maan kansalainen poistuu jäsenvaltioon, jossa hänellä on oikeus oleskella 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti.*

[...]

2. *Edellä olevan 43 artiklan mukaisesti nimetyt toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä yhteistyötä ja antaa keskinäistä apua myös seuraavia tarkoituksia varten:*
 - a. *kolmansien maiden viranomaisten kanssa käytävän poliittisen vuoropuhelun ja yhteydenpidon johtaminen tai tukeminen takaisinoton helpottamiseksi;*
 - b) *yhteyden ottaminen kolmansien maiden toimivaltaisiin viranomaisiin kolmansien maiden kansalaisten henkilöllisyyden todentamiseksi ja voimassa olevan matkustusasiakirjan saamiseksi;*
 - c) *palauttamisen täytäntöönpanoa koskevien käytännön järjestelyjen toteuttaminen pyynnön esittävän jäsenvaltion puolesta;*

45 artikla

Frontexin tuki

1. Jäsenvaltiot voivat pyytää, että Frontexin lähettämät tai tukemat asiantuntijat, mukaan lukien palauttamisasioiden yhteyshenkilöt ja muut yhteyshenkilöt avustavat niiden toimivaltaisia viranomaisia asetuksen (EU) 2019/1896 mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava Frontexille merkitykselliset tiedot Frontexin tuen suunnitelluista tarpeista, jotta voidaan toteuttaa viraston tuen tarvittava suunnittelu asetuksen (EU) [...] **2019/1896 mukaisesti**.

46 artikla

Paluun ja uudelleenkotoutumisen tukeminen

1. Jäsenvaltioiden on [...] **varmistettava** paluuta ja uudelleenkotoutumista koskevan neuvonnan [...] **saatavuus**, jotta kolmansien maiden kansalaisille voidaan **tarvittaessa** antaa palauttamismenettelyn mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tietoa ja ohjausta paluu- ja uudelleenkotoutumisvaihtoehdoista, mukaan lukien 3 kohdassa tarkoitettut ohjelmat. Paluu- ja uudelleenkotoutumisneuvonta voidaan yhdistää muuhun neuvontaan jäsenvaltion muiden muuttoliikemenettelyjen yhteydessä.
2. Jäsenvaltiot [...] **voivat antaa** paluuta ja uudelleenkotoutumista koskevaa tietoa [...] ennen palauttamispäätöksen tekemistä.
3. Jäsenvaltioiden on [...] **varmistettava kansallisella tai unionin tasolla tuettujen tai rahoitettujen** paluu- ja uudelleenkotoutumisohjelmien [...] saatavuus. [...] **Näiden** ohjelmien [...] on **sisällettävä** kolmannen maan kansalaiselle annettavaa logistista, taloudellista [...] **tai** muuta aineellista tai luontoissuorituksina annettavaa apua tai kannustimia, mukaan lukien uudelleenkotouttamistuki paluumaassa.

4. **Paluu- ja** uudelleenkotouttamistuki ei ole henkilökohtainen oikeus, eikä se ole takaisinottomenettelyn edellytys.
5. Paluu- ja uudelleenkotoutumisohjelmien kautta annettava tuki [...] **voi** heijastaa kolmannen maan kansalaisen tekemän yhteistyön ja vaatimusten noudattamisen tasoa, ja se voi ajan mittaan supistua. Paluu- ja uudelleenkotouttamistuen lajia ja laajuutta määritettäessä [...] **voidaan** ottaa soveltuvin osin huomioon seuraavat kriteerit:
- a) asianomaisen kolmannen maan kansalaisen palauttamis- ja takaisinottomenettelyn aikana tekemä 21 artiklassa tarkoitettu yhteistyö;
 - b) palaako kolmannen maan kansalainen vapaaehtoisesti vai onko hän maastapoistamisen kohteena;
 - c) onko kolmannen maan kansalainen asetuksen (EU) 2018/1806 liitteessä II mainitun kolmannen maan kansalainen;
 - d) onko kolmannen maan kansalainen tuomittu rikoksesta;
 - e) onko kolmannen maan kansalaisella erityistarpeita sen vuoksi, että hän on haavoittuvassa asemassa, alaikäinen, ilman huoltajaa oleva alaikäinen tai osa perhettä [...];
 - f) kansallisen lainsäädännön mukaiset lisäkriteerit.**
6. Tässä artiklassa tarkoitettua tukea ei myönnetä kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat jo saaneet toisen jäsenvaltion tai unionin antamaa muunlaista tai samanlaista tukea. Unioni, jäsenvaltiot ja Frontex huolehtivat uudelleenkotouttamistuen johdonmukaisuudesta ja koordinoinnista.

IX luku

LOPPUSÄÄNNÖKSET

47 artikla

Kiireelliset tilanteet

1. Jos palautettavien kolmansien maiden kansalaisten poikkeuksellisen suuri määrä aiheuttaa jäsenvaltion säilöönottoyksiköiden kapasiteetille tai sen hallinto- tai oikeusviranomaisen henkilöstölle odottamattoman suuria rasitteita, kyseinen jäsenvaltio voi poikkeuksellisen tilanteen ajaksi päättää sallia [...] **27 artiklan 1 kohdassa**, 33 artiklan 3 kohdassa ja **38 artiklan 7 kohdassa** säädettyä pidemmät [...] ajat, joiden kuluessa on toteutettava kiireellisiä toimenpiteitä 34 artiklan 1 kohdasta ja 35 artiklan 2 kohdasta poikkeavien säilöönotto-olosuhteiden osalta.
2. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle viipymättä tällaisiin poikkeuksellisiin toimenpiteisiin turvautumisesta. Sen on myös ilmoitettava komissiolle heti, kun perusteet näiden poikkeuksellisten toimenpiteiden soveltamiselle eivät enää ole olemassa.
3. Tämän artiklan säännöksiä ei saa tulkita jäsenvaltioille myönnettyksi luvaksi poiketa niiden yleisestä velvoitteesta toteuttaa kaikki tarvittavat yleis- ja erityistoimenpiteet tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi.

48 artikla

[...] ³⁴ [...]

³⁴ [...]

49 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa. Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy täytäntöönpanosäädöksen luonnosta, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

50 artikla

Raportointi

1. Viimeistään [*viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta*] ja sen jälkeen viiden vuoden välein komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta jäsenvaltioissa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen muuttamisesta.
2. Jäsenvaltioiden on komission pyynnöstä toimitettava *1 kohdan mukaisen* kertomuksen laatimisessa tarvittavat tiedot viimeistään yhdeksän kuukautta ennen määräajan päättymistä, *jos tiedot ovat saatavilla. Komissio hyödyntää mahdollisuuksien mukaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 862/2007 mukaisesti saataville asetettuja tietoja.*

51 artikla

Kumoaminen

1. Kumotaan direktiivi 2008/115/EY niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä asetusta sitoo. Kumotaan direktiivi 2001/40/EY ja neuvoston päätös 2004/191/EY [...] *7 artiklan 8 kohdassa* tarkoitetun täytäntöönpanopäätöksen julkaisemisesta alkaen niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä asetusta sitoo.
2. Viittauksia kumottuihin direktiiveihin pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

52 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. ***Sitä sovelletaan [kahden vuoden kuluttua sen voimaantulosta]. Asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a, b, d ja g alakohtaa, 7 artiklan 8 ja 9 kohtaa ja 17 artiklaa sovelletaan kuitenkin sen voimaantulopäivästä lähtien.***

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
